

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Klubu dětských knihoven

SKIP ČR

2017

skip

OBSAH

I. Úvod	s. 3
• Fungování a okruhy činnosti KDK SKIP	3
• Mozkový trust	3
• Valná hromada	3
• Konference Andersen	5
• Přehled klubek	5
• Webové stránky KDK	5
• Přehled projektů	6
II. Celostátní aktivity a projekty na podporu dětského čtenářství	7
• Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka	7
• SUK 2016 - Čteme všichni	8
• Noc s Andersenem	11
• Kde končí svět	17
• OKNA (O KNihovnických Aktivitách)	18
• Knihovnická dílna v rámci Jičína – města pohádky	21
• Kamarádka knihovna	23
• Den pro dětskou knihu	25
• Škola naruby	26
• Čtenářské pasy – Cesty za knihou	26
• Databanka vzdělávacích knihovnických programů	26
• Časopis Impulsy	26
III. Přehled činnosti regionálních klubek	27
• Regionální klubko Praha	27
• Regionální klubko Střední Čechy	27
• Regionální klubko Příbramsko	29
• Regionální klubko Jižní Čechy	30
• Regionální klubko Plzeňsko	30
• Regionální klubko Severní Čechy	32
• Regionální klubko Východní Čechy	32
• Regionální klubko Jižní Morava	33
• Regionální klubko Zlínského kraje	35
• Regionální klubko Severní Morava	36
• Regionální klubko Karlovy Vary	38
• Regionální klubko Liberecko	40

I. ÚVOD

Klub dětských knihoven SKIP ČR (dále jen KDK) je největší a nejaktivnější odbornou sekci Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR. Rok 2017 byl už 23. rokem jeho činnosti. Náplň se v průběhu let ustálila do tří základních okruhů:

- aktivity a projekty na podporu rozvoje dětského čtenářství
- spolupráce a sdílení zkušeností, námětů a informací
- podpora odborného vzdělávání knihovníků dětských oddělení

V současné době má klub (dle databáze) 378 členů, tvoří ho 12 regionálních klubek, jeho vrcholným orgánem je valná hromada, řídicím orgánem je tzv. „mozkový trust“, složený z předsedkyní regionálních klubek a garantů celostátních klubových projektů. Čestným členem je předseda SKIP Mgr. Roman Giebisch, Ph.D. Předsedkyní KDK je od října 2011 Mgr. Helena Šlesingerová, MBA, ředitelka Knihovny města Plzně. V roli tajemnice působila Stanislava Benešová, ředitelka Městské knihovny Nová Paka, kterou na konci října 2017 nahradila Mgr. Kateřina Pechová, ředitelka Městské knihovny Dobříš.

KDK má zásadní význam pro činnost a rozvoj dětských oddělení knihoven v České republice. Vytváří prostor pro vzájemnou komunikaci, úzkou spolupráci knihovnic, výměnu nápadů, zkušeností i metodických textů a materiálů. Organizuje odborné vzdělávání, připravuje společné projekty, navazuje kontakty, propaguje a prezentuje práci knihoven s dětským čtenářem.

MOZKOVÝ TRUST

V roce 2017 se tzv. „mozkový trust“ KDK sešel v Národní knihovně v Praze 2x (17. ledna a 18. září 2017) o účasti 20 a 18 lidí vč. hostů. Na programu jednání byla zejména příprava a hodnocení celostátních projektů a celostátních aktivit z oblasti dětského čtenářství.

VALNÁ HROMADA

Valná hromada KDK SKIP se koná pravidelně jedenkrát za rok. Je příležitostí nejen pro zhodnocení práce za uplynulý rok a plánování aktivit na příští období, ale především místem pro osobní setkání (zejména) knihovnic. **Letošní, už 24. valná hromada KDK SKIP se uskutečnila 31. října 2017 v Městské knihovně Ostrov (Karlovarský kraj). Zúčastnilo se 43 lidí a 3 hosté, tj. asi 11 % všech členů KDK (vloni 24 lidí, tj. 6 %, předloni 37 lidí, tj. 10 %).** Valná hromada proběhla pod záštitou hejtmanky Karlovarského kraje Mgr. Jany Vildumetzové a starosty města Ostrov Ing. Josefa Železného, pro jiné pracovní povinnosti se však osobně nemohli zúčastnit. Zasedání proto zahájila ředitelka MěK Ostrov Mgr. Irena Leitnerová spolu s náměstkyní hejtmanky, paní Mgr. Danielou Seifertovou. V úvodu byla náměstkyní představena kniha pro děti *Oplatková Markéta* od regionálních autorů Rudolfa Lukeše a Marcely Jaklové, jež pojednává o Karlovarském kraji.

Programem VH byly zprávy o projektech Klubu dětských knihoven SKIP roku 2017 a plány na rok 2018, zprávy o činnosti jednotlivých regionálních klubek a nové volby. Ve volbách hlasovalo 39 lidí. Svoji pozici uhájila dosavadní předsedkyně KDK Mgr. Helena Šlesingerová z Plzně (38 hlasů), pro další období pak byla zvolena nová tajemnice KDK – Stanislavu Benešovou z Nové Paky po 20 letech práce ve funkci vystřídalala Mgr. Kateřina Pechová z Dobříše (37 hlasů). Hovořilo se o celostátních projektech jako Noc s Andersenem, Kde končí svět, Kamarádka knihovna, OKNA, Anketa SUK – Čteme všichni, Knižka pro prvňáčka apod., živá debata se rozpoutala kolem chystaného projektu S knížkou do života (Bookstart).

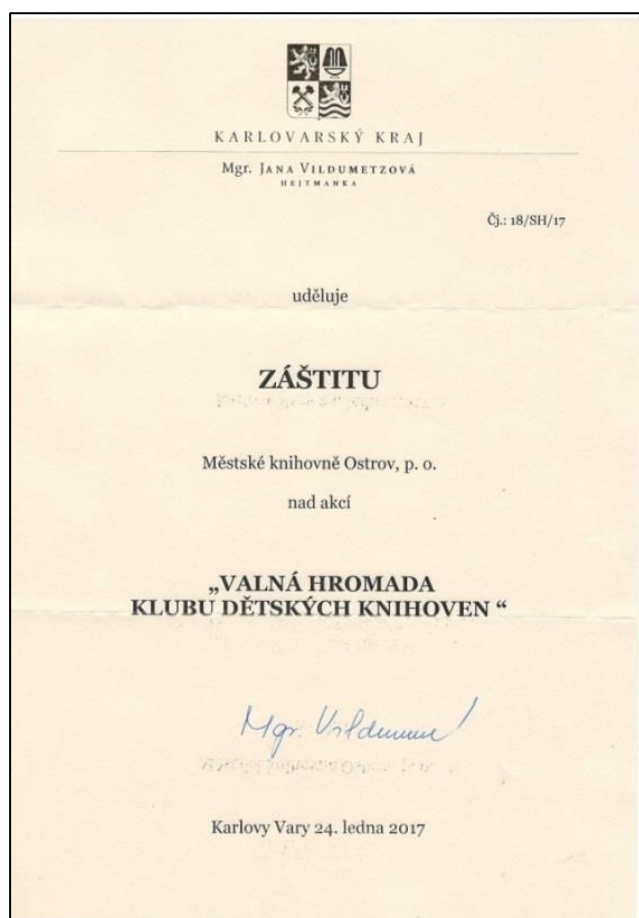

Ve dnech 1. a 2. listopadu 2017 na valnou hromadu navázal odborný seminář „Scénické čtení a listování v knížkách – jedna z cest dětí ke knížce, čtenářství a do knihovny“ pod vedením MgA. Emílie Zámečnickové z Katedry výchovné dramatiky DAMU, podle předchozích referencí „jedné z nejvýraznějších osobností současné dramatické výchovy a přednesu“. Seminář zahrnoval definování scénického čtení, jeho specifík, účelu a cíle, charakterizaci cílového publika, výběr knihy a úryvků, jejich rozbor a přípravu ke scénickému čtení, hledání mluvních i mimoslovních výrazových prostředků a práci na scénáři pořadu scénického čtení s využitím básnické sbírky Radka Malého *Listonoš vítr* a *Velké policejní pohádky* z *Devatera pohádek* Karla Čapka. Lektorka postupovala od teorie k nácvičce praktických dovedností a zejména v úvodní teoretické části byla z velkého počtu přihlášených posluchačů (58) viditelně nervózní. Méně trpělivé kolegyně proto posléze daly přednost souběžnému semináři „QR kódy a jejich využití v knihovnách“. Tam byla obsahem prezentace vyvíjené celorepublikové hry, která by měla přes QR kódy zaujmout mladé čtenáře (případně také nečtenáře) knihoven a která předpokládá spolupráci knihoven napříč republikou. IT technik Ondřej Douša pracuje na programu už více než dva roky a svojí vizí prý opravdu všechny posluchačky upoutal.

Součástí programu byla v úterý komentovaná prohlídka ostrovské knihovny, ve středu „naprosto skvělý“ společenský večer na soukromém Horním Hradě (Hauenštejně) s občerstvením, noční prohlídkou s loučemi a hudebním vystoupením karlovarské skupiny Poslední vagón. Účastníci byli na místo a zpět dopraveni speciálním autobusem.

Celkové hodnocení? „Krásná knihovna, organizace naprosto skvělá, atmosféra úžasná...“

(Zpráva z valné hromady je k dispozici na <http://www.kdk.munovapaka.cz> v sekci Výroční zpráva, v záložce Zpráva z VALNÉ HROMADY KDK SKIP za rok 2017 ke stažení zde. Foto z akce na <https://mkostrov.cz/index.php?l=cs&p=akce&a=25-valna-hromada-kdk>.

(Foto: archiv MěK Ostrov. Zdroj: <https://mkostrov.cz/index.php?l=cs&p=akce&a=25-valna-hromada-kdk>.)

KONFERENCE ANDERSEN

Knihovnice dětských oddělení celé republiky využívají pro vzájemnou komunikaci elektronickou konferenci **Andersen**. Původně byla vytvořena jako komunikační kanál pro „spáče“ první společné Noci s Andersenem v roce 2001, později byla otevřena všem, kteří pracují s dětmi a mládeží v knihovnách. Konference je neveřejná a na konci roku 2017 měla 868 členů. (Od 15. 11. 2017 je přesunuta na nový server s novou adresou: andersen@konference.cvut.cz.) Je stále velmi užitečná, živá a neformální.

Mozkový trust (už od 2. 3. 2005) dále využívá ke komunikaci uzavřenou elektronickou konferenci **Mozek**, která má nyní 35 členů. (Od 15. 11. 2017 je přesunuta na nový server s novou adresou: mozek@konference.cvut.cz.)

PŘEHLED KLUBEK

Region	Klubko	Předsedkyně	
01	Praha	Mgr. Jana Hradilíková	MěK Praha
02	Střední Čechy	Michaela Baštecká	Knihovna E. Petišky Brandýs n. L.
02	Příbramsko	Mgr. Kateřina Pechová	MěK Dobříš
03	Jižní Čechy	dočasné kolektivní vedení ¹	knihovnice Českokrumlovská
04	Plzeňsko	Mgr. Helena Šlesingerová, MBA	Knihovna města Plzně
05 + 06	Severní Čechy	Alena Koudelková	Knihovna K. H. Máchy v Litoměřicích
07	Liberecko	Eva Kordová	MěK A. Marka Turnov
08	Východní Čechy	Mgr. Marta Staníková	MěK Slavoj ve Dvoře Králové n. L.
09	Jižní Morava	Mgr. Helena Hubatková Selucká	Knihovna J. Mahena v Brně
09	Zlínský kraj	Hana Hanáčková ²	Knihovna B.B.B. Uherské Hradiště
10	Severní Morava	Mgr. Marika Zadembská	MěK Třinec
11	Karlovy Vary	Bc. Klára Rozsypalová	MěK Loket

WEBOVÉ STRÁNKY KDK

KDK SKIP ČR

- <http://www.kdk.munovapaka.cz/>

KDK Jižní Morava

- <http://www.kjm.cz/skipkdk>

KDK Zlínský kraj

- <http://www.kfbz.cz/klub-detskych-knihoven-zlinskeho-kraje>

KDK Severní Morava

- <http://klubko-skip10-cz.webnode.cz/>

KDK Karlovy Vary

- www.klubkokv.cz
- <https://www.facebook.com/pages/Klub-d%C4%9Btsk%C3%BDch-knihoven-Karlovarsk%C3%A9ho-kraje/531862203614228?fref=ts>

Databanka

- <http://www.kjm.cz/knihovnici>

Den pro dětskou knihu

- <http://www.dendetskeknihy.cz/>

Impulsy

- <http://impulsy.kjm.cz/>

Kamarádka knihovna

- <http://kamaradkaknihovna.cz/>

Noc s Andersenem

- <http://www.nocsandersenem.cz/>

Anketa SUK

- <http://www.npmk.cz/node/707>

¹ Z navrhovaných kandidátek prý údajně žádná nepřijala funkci předsedkyně, členky klubka se proto dohodly na dočasném „kolektivním“ vedení, které na sebe vzaly kolegyně z Českokrumlovská, kde je zastoupení „děckařek“ nejpočetnější. Na mozkovém trustu klubko zatím zastupovaly Václava Vyhnalová z MěK Planá nad Lužnicí (17. 1.) a Jana Urazilová z MěK Kaplice (18. 9. 2017).

² Do června 2017 byla předsedkyní klubka Zlínského kraje Miroslava Čápková, která pak odešla z knihovny do důchodu.

PŘEHLED PROJEKTŮ

Hlavní klubové projekty

Projekt	Garant	
Noc s Andersenem	Hana Hanáčková Miroslava Čápková	Knihovna B.B.Buchlovana Uherské Hradiště
Kde končí svět?	Jana Hladíková Eva Kordová Mgr. Helena Šlesingerová, MBA	MěK Jindřichův Hradec MěK A. Marka Turnov Knihovna města Plzně
Kamarádka knihovna	Zlata Houšková	SKIP ČR
OKNA (O KNihovnických Aktivitách)	Bc. Iveta Novotná Mgr. Marika Zadembská	MěK Chrudim Knihovna Třinec

Projekty ve spolupráci

Projekt	Garant
Anketa SUK	Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského Praha
Knihovnická dílna Jičína – města pohádky	Knihovna V. Čtvrтка v Jičíně
Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka	SKIP ČR
Den pro dětskou knihu	SKIP ČR - Sekce veřejných knihoven
Databanka	Knihovna J. Mahena v Brně
Impulsy v literatuře pro děti a mládež	Knihovna J. Mahena v Brně
Škola naruby – Čtenářské deníčky pro děti a rodiče	SKIP ČR – SKIP 10
Čtenářské pasy – Cesty za knihou	SKIP ČR – SKIP 10

II. CELOSTÁTNÍ AKTIVITY A PROJEKTY NA PODPORU DĚTSKÉHO ČTENÁŘSTVÍ

UŽ JSEM ČTENÁŘ – KNÍŽKA PRO PRVNÁČKA

IX. ročníkem pokračoval úspěšný projekt Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka.

Cílem projektu je rozvoj četby hned od prvních měsíců školní docházky dětí, vytvoření základů návyku pravidelného čtení a potřeby využívat pro získávání vědomostí veřejné nebo školní knihovny i ostatní kulturní instituce v místě bydliště.

Zatímco v prvních třech ročnících byl projekt podporován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a jeho nositelem byl Ústav pro informace

ve vzdělávání, pracoviště Národní pedagogická knihovna Komenského, od IV. ročníku je pořadatelem SKIP ČR. Do projektu přihlašovala žáky prvních ročníků ZŠ veřejná knihovna (institucionální člen SKIP ČR) ve spolupráci se školou. Dospělí měli za úkol pracovat se žáky nad rámec školních osnov, od listopadu do května pro ně připravit nejméně jednu návštěvu knihovny a uspořádat další akce, například společné čtení, besedu se spisovatelem nebo ilustrátorem, výstavku knih apod. Odměnou za vynaloženou námahu pak byla dětem Knížka pro prvňáčka, původní česká novinka, vytvořená a vydaná výhradně pro účastníky projektu (tzn. že nejméně po dobu tří let ji nelze koupit v běžné knihkupecké síti). **Ve školním roce 2016/2017 to byla knížka spisovatele Martina Šinkovského *Lapálie v Lampálii* s ilustracemi výtvarníka s uměleckým jménem Ticho 762.** Stejně jako v předchozích letech knihu z části sponzorsky vydal MUDr. Stanislav Juhaňák v nakladatelství Triton, s.r.o. Velkou měrou přispěly starší děti účastí v charitativním projektu Čtení pomáhá (www.ctenipomaha.cz), díky němuž bylo v době od 18. 4. do 21. 10. 2017 vydání podpořeno finanční částkou ve výši rovných 100 000,- Kč.

Do projektu se v tomto školním roce přihlásilo (dle databáze přihlášek na webu SKIP) rekordních **514 knihoven z celé republiky**. Celkem si knihovny objednaly téměř 36 500 výtisků.

Předávání knížek, spojené s dalšími akcemi knihoven po celé republice, probíhalo v měsících květnu a červnu. Slavnostní křest knížky za účasti obou autorů, předsedy SKIP ČR Romana Giebische, knihovnic a dětí se uskutečnil 1. června 2017 v Knihovně Jiřího Mahena v Brně jako součást slavnostního vyhlášení výsledků soutěže Kamarádka knihovna.

Další informace na <http://www.skipcr.cz/akce-a-projekty/akce-skip/projekt-uz-jsem-ctenar-knizka-pro-prvnacka/projekt-uz-jsem-ctenar-2013-knizka-pro-prvnacka-2016-2017>.

- Projekt byl oceněn Zlatou stuhou 2009 za nakladatelský počin. Akci organizoval SKIP ČR

ve spolupráci s KDK SKIP ČR. Projekt finančně podpořily SKIP ČR, nakladatelství Triton, s.r.o. a projekt Čtení pomáhá. Garantem byl Roman Giebisch (SKIP, Národní knihovna ČR). Autorkou projektu je Ivana Hutařová.

(Foto – zdroj:

<https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-2/v-soutezi-kamaradka-knihovna-zvitezily-knihovna.>)

ANKETA SUK 2016

Ve středu 12. dubna 2017 v sále Boženy Němcové Památníku národního písemnictví v Praze na Strahově za přítomnosti spisovatelů, ilustrátorů a dětí z Čelákovic, Davle, Dobříše, Divišova, z Kardašovy Řečice a z Prahy slavnostně vyvrcholil už **XXIV. ročník celostátní ankety o nejhezčí a nejoblíbenější knihu pro děti, vydanou v předchozím roce, SUK – Čteme všichni**. Na závěr se pak uskutečnila velká autogramiáda oceněných tvůrců českých knih pro děti.

Akce je součástí oslav Mezinárodního dne dětské knihy. Název je odvozen od jména Václava Františka Suka, významného teoretika v oblasti literatury pro mládež a zakladatele jediné vědecké knihovny zaměřené na problematiku literatury pro děti a mládež, Sukovy studijní knihovny literatury pro mládež. Anketa probíhá vždy od ledna do března, v jejím rámci se uděluje Cena dětí, Cena knihovníků a Cena Noci s Andersenem. Zvláštní postavení má Cena učitelů za přínos k rozvoji dětského čtenářství, a to pouze prvním vydáním nových českých titulů. Jejím posláním je upozornit pedagogickou veřejnost na nové tituly vhodné i pro výuku. Doplnující otázka na anketním lístku zněla stejně jako v předchozím roce: „*Kde nejraději čtu a proč?*“ (Z odpovědí zaujaly např.: „*Nejraději čtu v posteli, ale občas u toho usnu.*“ - „*V knihovně, protože je tam klid, a když se mi knížka nelíbí, můžu si půjčit jinou.*“ - „*V knihovně, protože máme hodnou paní knihovnici.*“ - „*V posteli, protože je pohodlná, a když nějakou knížku přečtu, tak se mi o ní většinou zdá.*“ - „*Ve škole při hodině, protože miluju riziko, že mě může paní učitelka nachytat.*“) **Do ankety se zapojily téměř 2 000 mladých čtenářů. Knihovnice a knihovníci poslali 195 hlasů** (vloni 218, předloni 202). V letošním roce bylo opět umožněno hlasování i prostřednictvím webového formuláře. Z celkového počtu dětí hlasovala elektronicky asi desetina, z knihovníků 101 lidí. Padesát vylosovaných dětí tradičně obdrželo od pořadatelů knížku, 5 dětí dostalo za odměnu knížky tři. Více na <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-3/anketa-detskych-ctenaru-suk-cteme-vsichni-2016> a <http://npmk.cz/knihovna/anketa-suk-cteme-vsichni>. Výsledky předchozích ročníků jsou na <http://www.npmk.cz/knihovna/suk-vysledky-prechozich-rocniku>. Fotografie z aktuálního ročníku dostupné z webové stránky <http://npmk.cz/knihovna/vyhodnoceni-ankety-suk-cteme-vsichni-2016>.

- Anketu organizovalo Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského Praha ve spolupráci s KDK SKIP. Garantem byla Mgr. Alice Košková (Pedagogická knihovna J. A. Komenského). Autorkou projektu je Ivana Hutařová.

VÝSLEDKY ANKETY:

Cena dětí:

1. místo: Joanne K. Rowlingová, Jack Thorne, John Tiffany: Harry Potter a prokleté dítě / přeložil Petr Eliáš (Albatros)
2. místo: Jeff Kinney: Deník malého poseroutky 10: Staré dobré časy / přeložila Veronika Volhejnová (CooBoo)
3. místo: Ivana Peroutková: Anička na řece / ilustrovala Eva Mastníková (Albatros)

Cena knihovníků Klubu dětských knihoven SKIP:

1. místo: Ivona Březinová: Řvi potichu, brácho / ilustroval Tomáš Kučerovský (Albatros/Pasparta)
2. místo: Renáta Fučíková: Shakespeare / ilustrovala Renáta Fučíková (Vyšehrad)
3. místo: Zuzana Pospíšilová: Knihovnické pohádky / ilustroval Michal Sušina (Grada Publishing - Bambook)

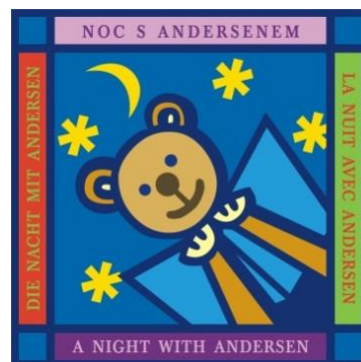

↑ (Foto - zdroj: <http://npmk.cz/knihovna/vyhodnoceni-ankety-suk-cteme-vsichni-2016>.)

NOC S ANDERSENEM

XVII. ročník Noci s Andersenem v pátek 31. března 2017 napočítal 98 655 dětí a dospělých z 26 zemí světa, kteří „spali“ na celkem 1 695 místech naší planety. V České republice se zapojilo 1 358 míst (vloni 1 311), z toho bylo 652 knihoven (vloni 639), 640 škol a 66 dalších institucí. Na Slovensku to bylo 240 míst, nocovalo se také na 39 místech v Polsku, 9 ve Slovinsku a 49 místech v dalších zemích. Kromě ČR se tedy spalo na Slovensku, v Polsku, Dánsku (Kodani), Slovinsku, Řecku (Athénách), Itálii, na Novém Zélandě, v Saúdské Arábii (Rijádu), Austrálii, USA (v Minnesotě, Oregonu, Illinois), Kanadě, Portugalsku, Finsku, Švýcarsku (Curychu), Německu (Frankfurtu nad Mohanem, Drážďanech), Rakousku, ve Velké Británii (Londýně, Bristolu), Francii (Paříži), Španělsku (Madridu), Banátu, na Ukrajině, v Makedonii, Srbsku, Bulharsku i Chorvatsku, všude tam působí krajanské spolky, České školy bez hranic a milovníci literatury. Mezi organizátory se v průběhu let kromě knihovnic a knihovníků zařadili také učitelé a ředitelé škol mateřských, základních, speciálních, středních i vysokých, dále pak skauti, pionýři, hasiči, kluby a střediska volného času, informační centra, domy dětí, nemocnice, nízkoprahová centra, dětské domovy, muzea, divadla i zoo. V průběhu sedmnácti ročníků tak vzniklo velké společenství, kde, jak napsali z Makedonie: „*Jazyk ani náboženství nebyly překážkou, abychom společně strávili nezapomenutelný večer plný her a zábavy!*“ „*Roztočili sme kolotoč, na ktorý sme naložili fantáziu, nápady, súťaže a rozprávky...*“ hlásila slovenská Prievidza. A jak dodali z Pardubic: „*Úžasné bylo vědomí, že nocují i další děti téměř z celého světa.*“

Patronem letošní Noci s Andersenem se stal časopis a vydavatelství Čtyřlístek a jeho autor Jaroslav Němeček. Čtyřlístkové dobrodružství inspirované nejen četbou knih a časopisů umocnila dětem přítomnost známých hrdinů - Fifinky, Bobíka, Myšpulína a Pindi. Do nocujících knihoven byla prostřednictvím krajských knihoven distribuována remitenda (cca 20 000 - 25 000 výtisků) starších čísel Čtyřlístku. Knihovny si mohly navíc po 30,- Kč objednat zvláštní 623. číslo časopisu Čtyřlístek s názvem *Noc v knihovně* (hlavní příběh se odehrává v tajemné knihovně, bude totiž Noc s Andersenem...). V Klementinu bylo k dispozici zdarma cca 40 000 obrázků pohlednicového formátu se Čtyřlístkem a cca 200 ks puzzle.

Časopis také vyhlásil výtvarnou soutěž pro děti „Namaluj komiks“. Vítězný komiks byl pak otištěn ve Čtyřlístku a odměněn knížkou.

Plakát i pamětní pohlednice s ilustrací Jaroslava Němečka tentokrát pochopitelně propagovaly Čtyřlístek (ke stažení na <http://www.nocsandersenem.cz/ke-stazeni.html>). Do vybraných knihoven (v Praze, Brně, Uherském Hradišti) byly zapůjčeny kostýmy Čtyřlístku k převlečení za maskoty. Na tisk 70 000 pohlednic přispěla Nadace Agrofert částkou 50 000,- Kč. Přímo na pohlednice byla vytištěna věta: „*Pozdravy z nejbáječnější noci v roce zasílají děti z*“. Nocující knihovny byly vyzvány, aby pohlednici poslaly kromě svých zřizovatelů též prezidentu republiky, premiérovi, ministru kultury, ředitelce Nadace Agrofert aj.

Velvyslanectví Dánského království v Praze tentokrát vyslalo za nocujícími dvě delegace. Velvyslanec Christian Hoppe navštívil ZŠ pro zrakově postižené děti v Praze 2, další tým v čele se zástupcem velvyslance Perem Brixenem vyrazil číst dánské pohádky do Místní lidové knihovny Kostomlaty pod Milešovkou.

Například děti ze Šumperku prožily program Čtyřlístek v hasičské stanici. Každý si v noční hře u pravěkých lidí našel svůj plamínek, ve spacáku pak měli všichni teplo a bezpečí a ráno domů odcházela spousta zapálených čtenářů. Kouzelný zvonek od pana Andersena přivolal v Týnci nad Sázavou vynálezce Myšpulína s malou Fifinkou. Ve Svitavách dostaly děti od Čtyřlístku omluvné psaní, že mezi ně čtveřice nemůže přijet. Každá z postav však připojila dopis s klíčem od pokladu a úkolem. Tajenku nakonec vyluštili všichni. V Ostravě,

pobočce KMO Výškovice „*Fifinčiny úkoly zvládli hravě holky i kluci, třebaže šlo o přiřívání knoflíků na čas i na preciznost.*“ Věděli si prý rady i s poznáváním dobrot poslepu, Myšpulínovy hrátky prověřily jejich znalosti, s Bobíkem zase pojídali párky a cvičili se v držení činky na čas. V Litvínově se u Fifinky zpíval muzikál, u Myšpulína vymýšlely básně, s Pind'ou se sportovalo a u Bobíka se místo koláčů skládaly puzzle. V Postřelmově se dostali strojem času, který sestrojil Myšpulín, do časoprostoru a setkali se s Andersenem, Kryštofem Kolumbem, Karlem IV., jeho ženou Eliškou i kněžnou Libuší. V Nymburce se knihovna proměnila v Třeskopsky, v Čelákovcích obsluhovaly knihovnice převlečené za hrdiny Čtyřlístku. V Trutnově s Myšpulínem sestrojili roboty, zaspotovali si na Pind'ově sportovišti, cvičili v Bobíkově posilovně a nakonec se zdravě posilnili ve Fifinčině cukrárně. V Chlumanech na děti čekal překážkový běh s Pind'ou či pojídání kobližků s Bobíkem bez držení rukou. Pcherské mamky napsaly, že Myšpulín dětem ukázal lektvar neviditelnosti a nakonec za odpočítávání všech 60 hlásků společně odpálili lihovou raketu. „*Děti tleskaly, vyskaly a některé pokusy, jako raketu, jsme museli opakovat několikrát.*“ Poklad hledali a našli v Centru pro dětský sluch TAMTAM, stejně jako v Sezimově Ústí, kde také vyráběli postavy Čtyřlístku z ruliček. Ve Lnářích při litém boji ve sportovních disciplínách vyhráli Pind'ové. A v nejmenované knihovně dobrovolník Pind'a nachystal soutěž v hledání mrkviček mezi knihami, pochopitelně na čas. Stroj na počasí, sběrač odpadků či přístroj na plnění přání vyráběly děti v americkém Oregonu. Ve Veselí nad Moravou zase anketou v ulicích města zjišťovali, zda lidé Čtyřlístek znají. O rekord se pokusily děti v Uherském Hradišti – na náměstí se tady sešlo 352 čísel oblíbeného časopisu včetně svázaných historických ročníků z let 1980, 1981, 1982...

Kromě Čtyřlístku bylo pro sedmnáctou Noc s Andersenem doporučeno tematické zaměření k **180. výročí vzniku pohádky Císařovy nové šaty**. Inspirovalo řadu programů, například v polském Reszelu se díky kostýmům do pohádky přímo přenesli. V Karlovarském kraji v jedenácti knihovnách tvořili s dětmi návrhy nových šatů pro marnivého císaře. „*Ušili jsme šaty nejen pro císaře, ale i pro dvě císařovny,*“ hlásí Jáchymov. Do Rokycan pohádku Císařovy nové šaty a pro velký úspěch ještě navíc Cínového vojíčka přišla přečíst redaktorka krimi zpráv pro Plzeňský kraj Kateřina Lang.

Mnohá knihovna či škola se kvůli 20. výročí prvního vydání bestselleru J. K. Rowlingové proměnila ve Školu čar a kouzel. Do Bradavic zavítaly děti ze Strážku, cestovaly Bradavickým expresem, získaly kouzelnickou hůlku, kámen mudrců a naučily se různá kouzla. S **Harry Potterem** nocovali také v Karviné, Poběžovicích, Hronově, FZŠ Ústí nad Labem či Hroznětíně. V Českém Krumlově se setkali s Albusem Brumbálem.

Na řadě míst se opět zjevil duch **Hanse Christiana Andersena**. V českém Vamberku noci předcházel Andersenův týden, v Makedonii se chystali už od listopadu a celý projekt vyvrcholil Nocí s Andersenem, také knihovny a školy v Polsku navštívil dánský pohádkář. „*Bylo na čase setkat se s panem Andersenem. Ten náš byl věru pohádkový a tak věrohodný, že jedna dívka byla přesvědčena o tom, že jsme právě mluvili s jeho duchem,*“ napsali z Lovosic. „*Andersen má jednou za rok zvláštní poslání, přichází z minulosti do knihoven za svými čtenáři. Pokud se v té vaší zdržel jen krátce, tak to proto, že letos strávil nejvíce času v Pavlovicích. Večer se totiž na dveřích místní malé knihovny objevil nápis: Zavřeno! Dnes zde spí pan Andersen.*“ „*Součástí hlavního programu v Kraslicích bylo divadelní pásmo o životě Andersena v podání našeho divadelního spolku Trosky.*“ V Považskej Bystrici „*za spevu hymny po rozvinutí zástavy sa deťom prihovril Andersen. Porozprával im o svojom neľahkom detstve a ako sa dostal k písaniu rozprávok.*“ Do Olomouce „*přišel, vlastně přiletěl ve svém pohádkovém kufří. Potěšil všechny spáče.*“ V Opavě se děti zúčastnily tiskové konference a autorovi pokládaly otázky, kolik pohádek napsal a kterou má nejraději. „*Otázek bylo mnoho a děti zajímalo úplně všechno,*“ napsali z Liběšic. Na dotazy dětí ochotně odpovídal i ve Zlechově, kde se děti hravou formou seznámily s jeho životním

osudem a tvorbou. V Milovicích „přišel s tajemným kufříkem, ze kterého postupně lovil starodávné a neobvyklé předměty. Bohužel se mu ztratil klobouk a dětem příslušník policie poradil, co dělat, když se něco ztratí.“ Ve Vsetíně dětem vyprávěl svou 157. pohádku. A v Plzni „v 18.00 začal rozhovor s panem Andersenem. Součástí rozhovoru byla i věštba vědmy Edny, která malému Hansovi stejně jako kdysi vyvěštila osud ze skleněné koule.“ „Snehová královna sa opäť prebrala k životu v rozprávke o sile krásy a priateľstva... a modlitba pre H.Ch.Andersena nás ešte viac vtiahla do jeho rozprávok,“ dodali z Prievidze.

Objevila se také jiná témata. „V Náchodské knihovně byla tentokrát noc **Lichožroutí**. Družstva Hihlici, Tulamorové, Žiletky a tým Kudly Dederóna celý večer získávaly body, které měnily za ponožky.“ V Rapotíně z obyčejných ponožek, bambulek, drátků a kuliček vznikla pěkná skupinka Lichožroutů. V Novém Městě měli diskotéku s loutkou z ponožky a v Poříčanech lichožroutí dílnu Galiny Miklínové.

V Jičíně zase „paní učitelka využila probuzení do **aprilového dne** a zadala svým žákům diktát. Naštěstí všechno dobře dopadlo a po první větě bylo jasné, že si paní učitelka tropí žerty.“

V pobožce MĚK v Praze na Smíchově, inspirování knihou R. Riordana Bohové Olympu, se vydali z korintských lázní pro nápomocnou věštbu do Delf, poté jejich kroky směřovaly k Stygijským čarodějnicím a do labyrintu, kde čelili Mínotaurovi. V Hodoníně vyvrcholil projekt Ztraceni v čase k výročí narození spisovatelky Petry Braunové, Otazníky detektiva Štíky řešili malí detektivové v Dřešíně. Knihovna Nováky zdramatizovala pohádku Šipová Ruženka a Medovníkový domček, knihovna obce Daskabát zažila „*Tři zlaté vlasy děda Vševeda a stínové divadlo O nenasytném kuřátku s kouzelným textem Jiřího Žáčka, které shlédli i rodiče, kteří si přišli pro děti, které s námi nenocovaly.*“ Liptál ohlásil Pinocchiovu stezku dobrodružství, kdy děti putovaly a plnily úkoly podobně jako Pinocchio na cestě k opravdovému chlapci. V řecké Soluni pomoci kvízu zjišťovali, zda děti mají rády **zvířátka** (vždyť hrdinové Čtyřlístku mají zvířecí podobu!), v Mělníku měli sokolníka, jenž dětem ukázal sovu, sokola a dvě kánata... Apod. Apod.

Mnohde svou přítomností malé noční spáče potěšili **spisovatelé, ilustrátoři a další významní hosté** – herci, poslanci, starostové aj. Jako první se ozval herec Národního divadla David Matásek, jehož slova se četla na 867 místech naší vlasti (k dispozici na <http://www.nocsandersenem.cz/ke-stazeni.html>). K dalším patřili Jaroslav Němeček v Praze a Turnově, Vít a Pavla Němečkovi v Brně a Uherském Hradišti, Petra Braunová v Turnově a Měčíně, Vojtěch Jurík (Vhrsti) v Jinočanech, Jana Juráňová ve slovenské Trnavě, Markéta Hejkalová v Havlíčkově Brodě, dále Renáta Fučíková, Galina Miklínová, Martin Vopěnka a mnozí další.

Vypraveny byly stovky lampionových či baterkových **průvodů**.

Virtuální les **pohádkovníků** (Fabularius Anderseni) i letos přivítal mnoho nových stromků zasazených na památku výročí narození Hanse Christiana Andersena. Les už prý čítá tisíce stromů, u nichž se odehrávají různá slavnostní setkání. V Humpolci stromek ozdobili různobarevnými čtyřlístky, v Předměřicích postavičkami Čtyřlístku, v Praze karamelami a pozdravy pro děti a v Ostravě si všichni na jeho počest připili jablečným moštem. Každý rok slavnostně sázejí stromky v Turnově. Tam Knihovna Antonína Marka tradičně uspořádala pohádkový průvod, letos o úctyhodném počtu 750 účastníků! („*Velkou událostí bylo opět zasazení nového stromu Pohádkovníku. Kmotrem stromu se stal Martin Šimůnek a přivítal jej do života s přáním, ať se pod ním daří nejen pohádkám, ale hlavně dobrým lidským vlastnostem, dětem a knížkám. Děti demokraticky rozhodly, že tento v pořadí 14. pohádkovník bude zasvěcen Čtyřlístku.*“)

Součástí nočních soutěží bylo též hlasování v anketě **SUK - Čteme všichni** Národní pedagogické knihovny Komenského. **Cenu nočních spáčů** dostala potom 12. dubna 2017 v Památníku národního písemnictví v Praze kniha Ljuby Štíplové, Jiřího Poboráka a Jaroslava

Němečka *Čtyřlístek a záhadná karta* (Čtyřlístek). Tři vylosovaní potom obdrželi balíčky ze Čtyřlístku s DVD a úplně novou čtyřlístkovou knihou.

Do soutěže Pohádka portálu veverusak.cz přišlo 61 e-mailů s 211 příspěvků od 190 autorů. Na první dětský hospic v Malejovicích se vybíralo v Čelákovících i jinde.

Pro děti, které se Noci nemohly zúčastnit, vysílaly Dvojka i Rádio Junior Českého rozhlasu celý večer až do půlnoci (od 19.00 do 21.00 byl hostem Jaroslav Samson Lenk, od 21.00 do 23.00 Josef Dvořák a od 23.00 do 24.00 Matouš Ruml). V 21.30 se připojil také Slovenský rozhlas, a tak v tu kouzelnou noc vysílalo rádio dvojjazyčně. O pohádkovém nočním čtení informovaly také reportáže v České televizi. - „*Noc s Andersenem jsme si v Rijádu moc užili!!! Děti byly opět nadšené a odcházely ráno smutné, že už to všechno skončilo. Program krásně doplnily pohádky od Hanse Christiana Andersena, dětem se moc líbily Císařovy nové šaty, ale nejvíce byly nadšené z možnosti spojení do České republiky a to, že se nám podařilo dovolat se do Českého rozhlasu 2! Bylo to pro nás úžasné. Děkujeme, že jsme toho mohli být součástí!*“

„Pořouchlý skřet“ **Čtisibrýl Ušatý** (Zlata Houšková) položil spáčům další otázku. Tentokrát měli za úkol doplnit, jak pokračuje básnička: „*Bububulátec Emil na novoty nevěří,/ postavil si proto domek bez oken a bez dveří...*“ Z jaké je knížky a kdo ji napsal? Poprvé za celá dlouhá léta však nepřišla ani jediná odpověď. Nikdo neuhodl, že jde o knížku Jiřího Roberta Picka *Jak cestoval Vítek Svítek a Honzíček Slámů s Bububabou Amálií do Bububulámu*.

K 180. výročí napsání pohádky Císařovy nové šaty připravila **Audiotéka.cz** nahrávku pohádky v podání Martiny a Martina Preissovců. Audiokniha byla dostupná zdarma ke stažení na stránce <http://audioteka.cz>.

Zpráva byla sestavena z 5 932 e-mailových zpráviček, novinových zpráv a ohlasů na internetu a Facebooku. Podrobnější a mnohem barvitější informace o průběhu a programu Noci s Andersenem jsou k dispozici na <http://www.nocsandersenem.cz> (v záložce *Ke stažení*, v sekci *Statistiky z minulých ročníků*). Další informace na <http://www.skipcr.cz/akce-a-projekty/knihovnicke-akce/noc-s-andersenem-2017>, <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-1/17-rocnik-noci-s-andersenem-je-za-nami>, <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-1/noc-s-andersenem-v-uherskem-hradisti>, <http://www.kdk.munovapaka.cz> aj.

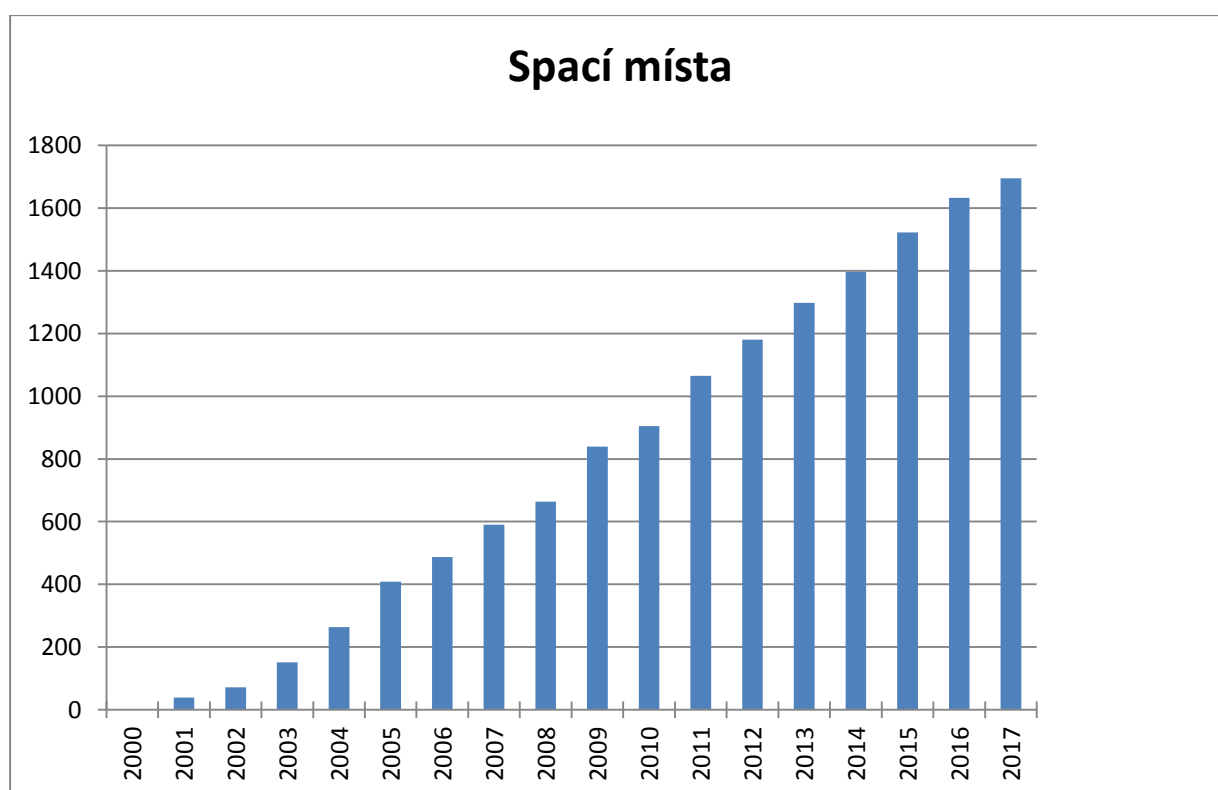
- *Organizátorem je KDK SKIP ČR za finanční podpory SKIP ČR, MK ČR, Nadace AGROFERT. Autorkami a garanty projektu jsou Hana Hanáčková a Miroslava Čápková (Knihovna Bedřicha Beneše Buchlova Uherské Hradiště).*

(Foto: archiv Knihovny BBB v Uherském Hradišti. – Zdroj: <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-1/noc-s-andersenem-v-uherskem-hradisti>.)

NOCI S ANDERSENEM – PŘEHLED ÚČASTNÍKŮ

Rok	Místa	Rozdíl	Děti	Dospělí	Celkem	Rozdíl
2000	1		25	8	33	
2001	39	+ 38	780	195	975	+ 942
2002	72	+ 33	1 500	300	1 800	+ 825
2003	151	+ 79	3 494	842	4 336	+ 2 536
2004	264	+ 113	7 639	1 555	9 194	+ 4 858
2005	408	+ 144	12 270	2 246	14 516	+ 5 322
2006	487	+ 79	14 669	2 590	17 259	+ 2 743
2007	590	+ 103	19 886	3 655	23 541	+ 6 282
2008	664	+ 74	22 073	5 036	27 109	+ 3 568
2009	839	+ 175	26 948	5 419	32 367	+ 5 258
2010	905	+ 66	31 256	9 984	41 240	+ 8 873
2011	1 065	+ 160	40 957	12 200	54 222	+ 12 982
2012	1 180	+ 115	44 067	17 701	61 768	+ 7 546
2013	1 298	+ 118	59 073	18 526	77 599	+ 15 831
2014	1 397	+ 99	61 256	20 303	81 559	+ 3 960
2015	1 522	+ 125	66 842	26 684	93 526	+ 11 967
2016	1 633	+ 111	68 456	27 368	95 824	+ 2 298
2017	1 695	+ 62	70 402	28 253	98 655	+ 2 831

NOC S ANDERSENEM 2017

17. ročník mezinárodní akce k podpoře dětského čtení probíhá na mnoha místech Čech, Moravy, Slezka, Slovenska, Polska, Slovinska, Ukrajiny a Českých škol bez hranic.

Patronem 17. ročníku pohádkového nocování jsou hrdinové Čtyřlístku a jejich výtvarník Jaroslav Němeček.

Klub dětských knihoven SKIP ČR a ..... pořádjí v pátek 31. března 2017 Noc s Andersenem 2017. Účast dětí je zapotřebí dopředu domluvit s organizátory. více na www.nocsandersenem.cz

skip

3/2017 Cena 35 Kč / 1,49 € 49. ročník 623

Čtyřlístek

MAGNETKA JAKO DÁREK

NOC V KNIHOVNĚ

Matylda • Angličtina • Meloun a Sirka • Sedmikráskov

„Tak tedy poslouchejte, pohádka začíná. Až si ji povíme celou, budeme vědět víc, než víme teď.“
H. Ch. Andersen: Sněhová královna

2017

NOC S ANDERSENEM

Noc s Andersenem je akce k podpoře dětského čtenářství, kterou pořádá Klub dětských knihoven Svazu knihovnicků a informačních pracovníků (SKIP) ČR k Mezinárodnímu dni dětské knihovny slavenému v den narození Hanse Christiana Andersena (2. 4. 1805 - 4. 8. 1875). Letos již osmákrát v pátek 31. 3. 2017.

skip

_____

_____

_____

_____

_____

_____

KDE KONČÍ SVĚT

Smyslem projektu Klubu dětských knihoven SKIP ČR *Kde končí svět* je zastřešit stovky kulturně-vzdělávacích aktivit dětských oddělení veřejných knihoven, prezentovat je jako celek a dodat jim váhy, kterou si právem zaslouží. Sdílet nápady mezi knihovny a vzájemně se inspirovat. Rozvíjet čtenářství u dětí tak, aby pocítily, že v jejich místní knihovně svět nekončí, že malé je součástí velkého.

Projekt patří ke stěžejním aktivitám KDK, vznikl už v roce 2000 a je koncipován jako bienále. První rok je vždy věnován přímé práci s dětskými čtenáři v místech. Uplatněné formy mohou být různé (čtení, soutěže, besedy, workshopy aj.) a formálně jsou děleny do čtyř kategorií – na oblast dětského čtenářství, oblast tvůrčího psaní, oblast výtvarnou a oblast literárně-dramatickou. Podstatným svorníkem každého ročníku je společné celostátní téma. Na jaře následujícího roku pak probíhají regionální přehlídky toho nejlepšího, co v rámci projektu na dané téma v knihovnách vzniklo. U příležitosti Mezinárodního dne dětí kolem 1. června projekt vždy vrcholí slavnostním setkáním nejaktivnějších dětí s knihovnicí, spisovatelem a interprety literárních děl v Praze.

XI. ročník projektu Kde končí svět 2017/2018 – „Já jsem tvůj člověk“, tentokrát tematicky zaměřený na **zvířata**, anebo ještě lépe na vztah člověka k obyvatelům zvířecí říše, byl prostřednictvím konference Andersen **vyhlášen 11. července 2017.** - [„*Kniha je most od zvířete k člověku. Číst znamená polidšťovat se.*“ (Arnošt Lustig) - „*Jsi moje kočka a já jsem tvůj člověk.*“ (Hillarie Bellocová)]

Dospělí pojmenováním „*zvíře*“ obvykle označují buď jakéhokoliv živočicha, nebo živočicha na vyšším stupni vývoje, kromě člověka. Z pohledu filozofů potom zvířetem bývá taková živá bytost, co není ani člověkem, ani božstvem či jiným nadpřirozeným tvorem.³ Pro děti je to ale naštěstí mnohem jednodušší. „*Máme rádi zvířata, zvířata, zvířata, protože jsou chlupatá a mají hebkou srst...*“⁴ Nebo je milujeme z jiného důvodu?

Kde (a zda vůbec) končí svět zvířat a začíná svět lidí? Co máme společného se zvířaty a co nás odlišuje? Rozum a cit? Schopnost myslet, mluvit a učit se? **Dovednost číst?** Pamatovat si? Jsou lidé lepší než zvířata? Chová se člověk občas jako zvíře? Je člověk pánem tvorstva? Je zvíře němá tvář, nebo náš bratr jen o stupínek vývoje pod námi? Mají zvířata emoce? Mohou se učit, alespoň jednoduše myslet, dělat vědomá rozhodnutí? Mohou zvířata jednat jako lidé? Platí, že „*Vše v přírodě - každá květina, každý strom a každé zvíře nás může mnohému naučit*“ (Eckhart Tolle), že „*Člověk nese zodpovědnost za všechno, co kdy ochočil*“ (Antonie de Saint-Exupéry)?

Široké a dobře známé téma dává knihovnám prostor pro aktivity všeho druhu, pro práci s dětmi celého věkového spektra. **Do konce roku 2017 se jednotlivé knihovny do projektu prostřednictvím klubek formálně přihlašovaly** (některé zapoměly) **a zahájily programy ve svých místech.** V dubnu 2018 by měly proběhnout regionální přehlídky, slavnostní vyvrcholení projektu s pasováním na rytíře řádu Krásného slova je pak tradičně naplánováno na 1. červen 2018 v Praze.

Více informací na <http://www.kdk.munovapaka.cz/> (v záložce Projekty → Kde končí svět).

- *Organizátorem je KDK SKIP ČR za finanční podpory SKIP ČR a MK ČR. Garanty projektu jsou Jana Hladíková (Městská knihovna Jindřichův Hradec), Eva Kordová (Městská knihovna A. Marka Turnov) a Helena Šlesingerová (Knihovna města Plzně).*

³ <https://cs.wikipedia.org/wiki/Zv%C3%AD%C5%99e>

⁴ Jiří Suchý: Máme rádi zvířata

OKNA (O KNihovnických Aktivitách)

V dnech **25. - 26. dubna 2017** se tentokrát v **Uherském Hradišti** uskutečnil už 6. řádný ročník celostátní soutěžní přehlídky zajímavých a originálních knihovnických besed a pořadů s názvem **OKNA (O KNihovnických Aktivitách)**. Cílem přehlídky je prezentovat a ocenit nejlepší programy pro děti a mládež v knihovnách, které by se měly stát zdrojem inspirace pro ostatní kolegyně a kolegy. **Letošní přehlídka byla zaměřena na besedy pro žáky II. stupně ZŠ (6. – 9. tř.), na téma „Pravé hrdinství není v rukou, ale v srdci a v hlavě“.**

V řadách diváků zasedlo 70 knihovnic či knihovníků z celé České republiky, celkový počet účastníků se pak spolu s porotci (6), soutěžícími (9), organizátory, lektory, účinkujícími a pracovníky uherskohradištské knihovny vyšplhal ke stovce.

O organizaci se podělily **Bc. Iveta Novotná** z Městské knihovny Chrudim, **Mgr. Marika Zadembská** z Knihovny Třinec (v době konání přehlídky už na mateřské dovolené), **Hana Hanáčková**, **Miroslava Čápková** a kolektiv hostitelské Knihovny Bedřicha Beneše Buchlovana Uherské Hradiště pod vedením pana ředitele Mgr. Radovana Jančáře. Všem patří poděkování za dobrou přípravu a hladký průběh, pohostinnost a přátelskou atmosféru.

Z prostorových a kapacitních důvodů byla přehlídka situovaná do Vzdělávacího centra Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, v areálu na Studentském náměstí bylo většině účastníků rovněž zajištěno finančně dostupné ubytování na kolejích a stravování v menze. Stupňovitá posluchárna, v níž se přehlídka konala, měla dobrou kapacitu, akustiku i technické vybavení, avšak méně místa pro třídu „u tabule“. Nevýhodou byly též vstupní dveře v čele místnosti, kde každý pozdní příchozí mohl narušit křehkou atmosféru probíhající besedy.

Programem provázela Zlata Houšková. Odbornou porotu tvořili Mgr. Eva Sedláčková – předsedkyně (vedoucí sekce literatury pro děti nakladatelství Host v Brně, předsedkyně KDK SKIP 2004-2008), doc. PhDr. Josef Valenta, CSc. (odborný asistent Katedry výchovné dramatiky DAMU v Praze a Katedry pedagogiky FF UK v Praze, který se zabývá pedagogikou a psychologií dramatické výchovy), Mgr. Gabriela Futová (spisovatelka, knihovnice v Knihovnici Pavla Országha Hviezdoslava v Prešově, metodička pro práci s dětmi a mládeží a vedoucí pracovní skupiny zaměřené na práci s dětmi a mládeží, zřízené Slovenskou národní knihovnicou v Martině), Lenka Burešová (vychovatelka Dětského domova Uherský Ostroh s předchozí dlouholetou učitelskou praxí), Bc. Tomáš Pipota (vítěz přehlídky OKNA 2016, knihovník Městské knihovny Dobříš) a Mgr. Helena Šlesingerová, MBA (předsedkyně KDK SKIP, ředitelka Knihovny města Plzně). Porotě pomáhala též doc. PhDr. Hana Kasíková, CSc. (odborná asistentka Katedry pedagogiky Filozofické fakulty UK v Praze se zaměřením na didaktiku, hru ve vyučování a kooperativní formy učení).

Při volbě tématu se původně uvažovalo o *pověstech a legendách*, na návrh Hany Kasíkové se pak zadání posunulo k širšímu „*hrdina a hrdinství*“, nakonec bylo formulováno jako „*Pravé hrdinství není v rukou, ale v srdci a v hlavě*“. Téma se zdálo být zajímavé, i tentokrát byl ale problém přesvědčit potřebný počet (7) soutěžících hrdinů. Šlo o strach z tématu, anebo o strach z dětí staršího školního věku?

Víme vůbec, kdo je to hrdina? Hlavní postava z filmu nebo knihy? Člověk s mimořádnými schopnostmi, který vykonal hrdinské činy? Ten, kdo vykonal něco mimořádného v běžné situaci? Kdo zvládl něco, co jindy nezvládne? Je podmínkou hrdinství prospěšnost druhým lidem? Kdy mohou být hrdinou já? Nevyjasněné kategorie (definice hrdinství skutkem, nebo vlastností, spojení hrdinství s eticko-psychologickým obsahem) se v jednotlivých programech pak projeví jako nezřetelný cíl. Cíl je vědět, čeho chci dosáhnout. Cíl není seznámit děti s něčím (s knihovnou, knihou), ale - podle doc. Valenty - dosáhnout změny jejich osobnosti. V čem budou jiné, až budou odcházet?

(Takovou otázku si kladli diváci například při přednášce *Není kérka jako kérka*. Dozvěděli se mnoho zajímavého o tetování, ale... Je tedy hrdinství nechat se tetovat, nebo se tetovat

nenechat?) Většina prezentovaných programů byla s tématem spojena spíše volně, některé víceméně oslím můstkem. Vadí to? Nevadí? Pro úspěch přehlídky jistě ne – vždyť jsme se poučili a inspirovali! (Dokážeme však vůbec dostat zadání ve spolupráci se školami?)

V termínu přehlídky v Uherském Hradišti bohužel probíhal Den Země. Původně domluvené školy se účastnily jeho programu a soutěžící museli vzít za vděk náhradní třídou. Pozvání přijaly ZŠ Větrná, ZŠ Čtyřlístek, ZŠ Velehrad, ZŠ Palackého náměstí, ZŠ Nedakonice a ZŠ Sportovní. Namísto požadovaného 6. - 7. ročníku nastoupil ročník 5. či 9., namísto běžné základní školy škola soukromá, kterou navštěvují jak děti s poruchami osobnosti a učení, tak mimořádně nadané děti... Pro knihovníka oříšek.

První den u dvou soutěžních programů v divácích vyvolala rozpaky zvolená forma přednášky pro dva hlasy. Každému vlivem vnějších proměnných něco tak trochu nevyšlo, na každém bylo však co ocenit. Nakonec byli všichni spokojeni. To potvrdilo i hlasování diváků, do kterého se zapojilo 67 lidí. Diváckou cenu získaly Louny (22 hlasů=33 %), za nimi následovaly knihovny Příbram a Planá nad Lužnicí (každá 12 hlasů=18 %), Prievidza (9 hlasů=13 %), Vsetín (7 hlasů=10,5 %) a Pelhřimov (5 hlasů=7,5 %).

Pořady byly výsledně hodnoceny takto:

- **Hlavní cena a Cena diváků:** *Už mě nechte být* (Jana Hrbková, Městská knihovna Louny)
- **Cena za skvělou informační hodnotu přednášky:** *Není kérka jako kérka* (Bronislava Vaculová a Eva Tallová, Knihovna města Ostravy)
- **Cena za použití metod osobnostní a sociální výchovy:** *Šťastie* (Silvia Kupcová, Městská knižnica Mikuláša Mišíka v KaSS v Prievidzi)
- **Cena za aktivní práci se skupinami:** *Kdo je vlastně hrdina?* (Lenka Havlová, Městská knihovna Pelhřimov)
- **Cena za výběr silného příběhu:** *Dárce, hrdina všedního dne* (Dagmar Havelková, Městská knihovna Planá nad Lužnicí)
- **Cena za jasnou formulaci cíle a způsoby jeho dosažení:** *Když tyran není nepřítel* (Edita Vaničková Makosová, Knihovna Gymnázia Příbram)
- **Cena za neobvyklé uchopení tématu komiksových hrdinů:** *Hrdinové minulosti a současnosti* (Bc. Ludmila Holbiková a Bc. Romana Kindlová, Masarykova veřejná knihovna Vsetín)

Součástí přehlídky byly též doprovodné akce. V úterý odpoledne proběhly dva odborné vzdělávací programy – workshop *Můj hrdina jsem já (přístupy dramatické výchovy k tématu přehlídky)* pod vedením doc. PhDr. Hany Kasíkové, CSc. (FF UK Praha) a přednáška na téma hrdinství v literatuře *Ladislav Mňačko, neprávem opomíjená osobnost české literatury a žurnalistiky* v podání zapálené PhDr. Miroslavy Polákové, Ph.D. (Gymnázium Uherské Hradiště a FF UKF Nitra). V rámci společenského večera v knihovně s rautem absolvovali účastníci prohlídku knihovny v budově bývalé synagogy a poté emocionálně silné vystoupení Jiřího Jilíka, autora knihy *Žitkovské čarování: Pravdivý příběh žitkovských bohyní* (CPress, 2013), za hudebního doprovodu rodinné muziky Gabrhelových ze Starého Hrozenkova - *Gajdoši z Kopanic* (<http://www.gajdosi.eu>). (Zpěvačka Lýdie Gabrhelová s hlubokými tmavými očima je prý pravnučkou a vnučkou dvou ze slavných kopaničářských žen...)

Úplné texty soutěžních besed jsou k dispozici na <http://www.kdk.munovapaka.cz> (v záložce *Projekty* → *OKNA*) a některé též v Databance www.knihovnici.kjm.cz (v záložce *Knihovnici*). Další informace na <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-4/ze-zakulisi-knihovnicke-prehličky-okna>.

- Přehlídku organizoval KDK SKIP ve spolupráci s Knihovnou Bedřicha Beneše Buchlovana Uherské Hradiště. Akci finančně podpořily SKIP a Ministerstvo kultury ČR z grantového

programu *Knihovna 21. století*. Od účastníků byl vybírán poplatek ve výši 500,- Kč. Garantem ročníku byla Bc. Iveta Novotná (Městská knihovna Chrudim) a Mgr. Marika Zadembská (Knihovna Třinec).

Fotografie na:

- [http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017 - KMO-Neni kerka jako kerka/](http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017_-_KMO-Neni_kerka_jako_kerka/)
- [http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017 - MeKMM Prievizda-Stastie/](http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017_-_MeKMM_Prievidza-Stastie/)
- [http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017 - MeK Louny - Uz me nechte byt/](http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017_-_MeK_Louny_-_Uz_me_nechte_byt/)
- [http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017 - MVK Vsetin - Hrdinove minulosti/](http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017_-_MVK_Vsetin_-_Hrdinove_minulosti/)
- [http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017 - H.Kasikova/](http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017_-_H.Kasikova/)
- [http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017 - M.Polakova/](http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017_-_M.Polakova/)
- [http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017 - Gajdosi J.Jilik/](http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017_-_Gajdosi_J.Jilik/)
- [http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017 - vecer v knihovne/](http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017_-_vecer_v_knihovne/)
- [http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017 - MeK Pelhrimov - Kdo je vlastne hrdina/](http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017_-_MeK_Pelhrimov_-_Kdo_je_vlastne_hrdina/)
- [http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017 . Knihovna GY Pribram - Kdyz tyran neni nepritel/](http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017_-_Knihovna_GY_Pribram_-_Kdyz_tyran_neni_nepritel/)
- [http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017 - MeK Plana n.L. - Darce hrdina/](http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017_-_MeK_Plana_n.L._-_Darce_hrdina/)
- [http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017 - vyhlaseni vysledku/](http://kbbb.rajce.idnes.cz/OKNA_2017_-_vyhlaseni_vysledku/)

(Foto: archiv Knihovny Bedřicha Beneše Buchlovana Uherské Hradiště. Zdroje: viz výše.)

KNIOVNICKÁ DÍLNA V RÁMCI JIČÍNA – MĚSTA POHÁDKY

V rámci 27. ročníku festivalu Jičín – město pohádky se ve dnech **12. – 14. září 2017** v **Knihovně Václava Čtvrťka v Jičíně uskutečnila 21. knihovnická dílna**, tentokrát na téma **Český rok aneb Tradice tradičně i netradičně**. Dílna byla určena knihovníkům z celé republiky a jejím cílem bylo přispět ke vzdělávání pracovníků dětských oddělení. Zúčastnilo se 47 lidí.

První den setkání byl věnován **práci s literaturou pro děti do deseti let**. Seminář vedla Mgr. Petra Bubeníčková, Ph.D., z Katedry českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové. Knihovnice u lektorky ocenily zejména širokou nabídku nové literatury a inspiraci, jak s ní pracovat a oslovit malé dětské čtenáře. Po obědě na účastníky čekala **Slovanská mytologie v cykličnosti ročních dob** – zážitkový výstup formou dramatické výchovy MgA. Václavy Křesadlové, Ph.D. Večer si potom odpočinuli při pořadu **Fyzické básnictví Petra Váši**, českého básníka, hudebníka, textaře, skladatele, výtvarníka a experimentálního herce v jedné osobě, který vystoupil s výběrem svého fyzického básnictví od devadesátých let po současnost.

Na programu druhého dne byl seminář PhDr. Ondřeje Hausenblase **Kdo pokládá k četbě otázky a jaké?** Účastníci si vyzkoušeli i sami na sobě, jaké typy otázek napadají čtenáře, jaké napadají toho, kdo čtenáře vede, k čemu které otázky míří a kde se vlastně vyskytují odpovědi na tyto rozmanité typy dotazů. S konkrétními texty z knížek pro děti a mládež si ověřili, jak je možné vést tzv. vážný hovor o četbě se skupinou čtenářů. Do své knihovnické praxe si odnesli nápady, jak zachytávat a rozvíjet pomocí hovoru o četbě hlubší zájem o čtení u čtenářů „povrchových“ i „hloubkových“. Odpoledne se pak představila majitelka nakladatelství Meander Iva Pecháčková, která si připravila dílnu a prezentovala knihy, jež Meander vydává pro děti. Knihy pro děti a mládež zde bylo možné také výhodně nakoupit. V podvečer se všichni vydali za Jičín, kde byla připravena literární a hudební dílna Michaela Pospíšila **Na Brada za Koniášem?**, přednáška RNDr. Věry Černé **O vile Na Vinici a okolí Brad** a vyprávění JUDr. Jaroslava Veselého **O literární tradici a písních Českého ráje**.

Třetí den kolegyně navštívily spoustu inspirativních pořadů v rámci festivalu JMP, rovněž se zúčastnily kolokvia na téma **Chvála češtiny**, vyslechly přednášku prof. PhDr. Roberta Kvačka, CSc., o proměnách obrany českého jazyka v našich dějinách a literární pořad Alfréda Strejčka. Při odpoledním setkání u kávy účastníci knihovnickou dílnu jako každý rok zhodnotili a uzavřeli. Z úst knihovnic zazněly hlavně nářky nad špatnou vzájemnou komunikací ministerstev školství a kultury, z čehož plynou problémy při spolupráci se školami na všech úrovních. Rozhodli se proto, že příští jičínské setkání by se mělo kromě jiného zabírat i touto problematikou a hledat nějaké řešení ke zlepšení spolupráce knihovny a školy.

Fotografie na:

- http://knihovnajicin.rajce.idnes.cz/12.9.Knihovnicka_dilna_Prace_s_literaturou_pro_deti_do_deseti_let/
- http://knihovnajicin.rajce.idnes.cz/12.9.Knihovnicka_dilna_Slovanska_mytologie_v_cyklicnosti_rocnich_dob/
- http://knihovnajicin.rajce.idnes.cz/12.9.Fyzicke_basnictvi_Petra_Vasi/
- http://knihovnajicin.rajce.idnes.cz/13.9.Knihovnicka_dilna_PhDr._Ondrej_Hausenblase_Kdo_poklada_k_cetbe_otazky_a_jake/
- http://knihovnajicin.rajce.idnes.cz/13.9.Knihovnicka_dilna_Iva_Pechackova_Trendy_v_soucasne_literature_pro_deti/
- http://knihovnajicin.rajce.idnes.cz/13.9.Knihovnicka_dilna_Na_Brada_za_Koniase_m/
- http://knihovnajicin.rajce.idnes.cz/14.9.Knihovnicka_dilna_Kolokvium_na_tema_Obrana_obran/

- Pořadatelem akce byla Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně a SKIP 08 - Východní Čechy ve spolupráci s KDK SKIP ČR. Dílnu finančně podpořily Ministerstvo kultury ČR (K 21) a SKIP 08 - Východní Čechy. Na místě byl vybírán účastnický poplatek 300,- Kč od členů SKIP a 350,- Kč od ostatních. Garantem je Mgr. Jana Benešová (Knihovna V. Čtvrťka Jičín).

(Foto-zdroj: <http://knihovnajicin.rajce.idnes.cz> – viz výše.)

KAMARÁDKA KNIHOVNA

VI. ročník soutěže o nejlepší veřejnou knihovnu pro děti s názvem *Kamarádka knihovna* byl vyhlášen už 22. května 2016, k termínu uzávěrky (15. 6.) se podobně jako v předešlém ročníku nejprve přihlásilo 77 knihoven z celé republiky, čtyři knihovny však od účasti později ustoupily, konečný počet soutěžících byl tedy 73, což představuje opět mírný pokles.

Vysvědčení byla dle předchozích zkušeností vytištěna v mírně redukováném počtu 15 000 kusů a distribuována prostřednictvím metodiků krajských knihoven. Tisk „starých“ vysvědčení v novém hávu uhradil SKIP. Knihovnám, které potřebovaly více exemplářů, byla

zároveň nabídnuta jejich elektronická verze. Za vyplnění vysvědčení děti tentokrát nedostávaly žádné „odměny“, přesto byla opět iniciována soutěž o nejlepší zpětnou vazbu (kresba, textové vyjádření ke knihovně), v níž pro vítězné děti bude cena zajištěna. Vyplněná vysvědčení byla soustředěna u Bedřišky Štěpánové v Praze (sekretariát SKIP), řada knihoven je však odevzdala se zpožděním.

Z původně přislíbených partnerů zbyli pouze dva, jejich zásluhy je tedy třeba vysoce vyzvednout. Těmito partnery byly firmy MINDOK (ceny vítězům v jednotlivých kategoriích) a především firma CEIBA, s.r.o. (**cena pro dva absolutní vítěze**, účast v porotě, poskytnutí auta a „řidiče“ pro cestu poroty po finálových knihovnách aj.).

V zimních a jarních měsících 2017 byla vyhodnocena zasláná vysvědčení, shromážděny a ve 4 kategoriích vyhodnoceny dotazníky k činnosti knihoven, provedeno jejich bodové hodnocení, zhodnoceny webové stránky 17 knihoven na 1. – 4. místě v kategorii a určen počet finalistů. V květnu (ve dnech 23. – 26. 5.) byly tyto knihovny navštíveny porotou ve složení: zástupce vítězné knihovny předchozího ročníku (Dana Kochová, Městská knihovna Havířov), předsedkyně KDK (Helena Šlesingerová), zástupce SKIP (Zlata Houšková), zástupce Národní knihovny ČR (Roman Giebisch) a zástupce partnerské firmy (Lukáš Pajer). Posuzování je i fyzicky náročné (tj. s nutností ranního vstávání i ve 3:45), v krátké době je potom třeba překonat velké zeměpisné vzdálenosti doslova napříč celou republikou.

Byli vybráni vítězové jednotlivých kategorií. V první kategorii zvítězila **Městská knihovna Valašské Klobouky** před Městskou knihovnou v Kamenici nad Lipou. Na třetí pozici se umístily Městská knihovna Rtyň v Podkrkonoší a Městská knihovna Pohořelice (ta zároveň získala Cenu předsedy SKIP jako nejkrásnější knihovna tohoto ročníku soutěže). Ve druhé kategorii se vítězkou stala **Městská knihovna Dobříš** před Městskou knihovnou Žamberk a Městskou knihovnou Rokycany, jež obsadily 2. a 3. příčku. Třetí kategorii vyhrála **Městská knihovna Louny**, druhé místo získala Městská knihovna Slavoj ve Dvoře Králové nad Labem a na třetím stupni skončila Městská knihovna Pelhřimov. Poslední kategorie největších knihoven našla vítěze v **Knihovně města Hradce Králové**, následována Knihovnou města Plzně a Krajskou knihovnou Františka Bartoše ve Zlíně na místě druhém; třetí místo obsadila Masarykova veřejná knihovna Vsetín. Dlouhá diskuse se vedla o absolutním vítězi. Díky podpoře a velkorysosti partnerské firmy byly nakonec jmenovány **dvě** absolutní vítězky, **nositelky titulu Kamarádka knihovna: Knihovna města Hradce Králové a Městská knihovna Louny.**

Pořadí knihoven v jednotlivých kategoriích je zveřejněno na webu soutěže (<http://www.kamaradkaknihovna.cz/>). Bodové hodnocení nemusí plně souznít s pořadím na první příčce. O tom definitivně rozhodla porota na místě (prostředí knihovny, spolupráce v obci, prorodinné aktivity, celkový dojem...). Nutno říci, že prostory knihoven pro děti se výrazně mění k lepšímu, některé z nich již snesou srovnání s evropským standardem.

Slavnostní vyhlášení výsledků proběhlo 1. 6. 2017 ve Velkém sále Knihovny Jiřího Mahena v Brně společně se křtem Knížky pro prvňáčka. Knihovně Jiřího Mahena patří velké díky za výbornou spolupráci!

K výsledkům soutěže byla vydána tisková zpráva, časopis Čtenář nadále otiskuje informace o vítězích a dlouhodobě úspěšných knihovnách v soutěži, pro letošní letní dvojčíslo bylo dokonce zvoleno dětské čtenářství jako hlavní téma. Medializace soutěže i práce oddělení pro děti tak relativně úspěšně pokračuje. Výsledky soutěže byly samozřejmě prezentovány i v dalších médiích oborových a regionálních.

Byla oslovena skupina zájemců o inovaci soutěže, která by měla navrhnout případné změny. Do budoucna je totiž třeba zabývat se soutěží systematicky a promyslet, zda otevírat další ročník. Je klesající počet knihoven průvodním znakem klesajícího zájmu knihoven o soutěž? Z. Houšková osloví do konce roku také potenciální partnery soutěže a VV SKIP, aby bylo zřejmé, zda má další ročník soutěže finanční zajištění.

Další informace na <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-2/v-soutezi-kamaradka-knihovna-zvitezily-knihovna>.

- Organizátorem projektu je KDK SKIP ČR. Garantem je Zlata Houšková. Záštitu nad soutěží převzalo Ministerstvo kultury ČR. Odborným garantem je Národní knihovna ČR.

(Foto-zdroj:
<https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-2/v-soutezi-kamaradka-knihovna-zvitezily-knihovna>.)

DEN PRO DĚTSKOU KNIHU

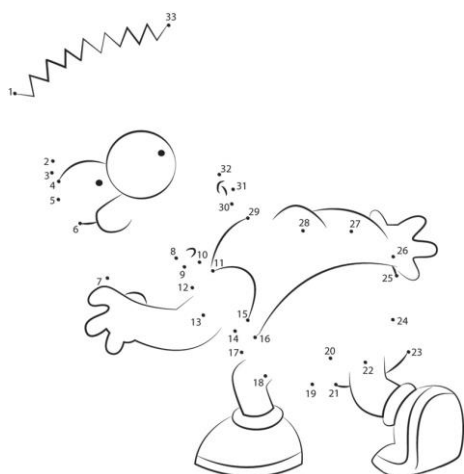
XI. ročník Dne pro dětskou knihu v letošním roce připadl na **2. prosince 2017** (vždy sobota před první adventní nedělí). Projekt původně vznikl v roce 2006 jako úspěšná aktivita Městské knihovny v Děčíně, v roce 2007 se pak stal celostátní akcí. Cílem je oslava a propagace knih pro děti a čtení, hlavní atrakcí pak mnohde **předvánoční prodej nových knih pro děti** (Doubravník, Dvůr králové nad Labem aj.), i prodej antikvárních či vyřazených knih z fondu. Letošní ročník proběhl pod záštitou komiksového nakladatelství CREW, s.r.o. (www.crew.cz), které se od svých porevolučních počátků věnuje popularizaci komiksů mezi českými čtenáři. Tématem DDK byly tedy přirozeně komiksy. Nakladatelství knihovnám nabídlo **pracovní listy** k časopisu Bart Simpson (za vyplnění čtenář obdržel číslo časopisu), **výtvarnou**

soutěž o 10 předplatných měsíčníku Bart Simpson na téma *Simpsonovi, Bart Simpson, čtení v knihovně* (s uzávěrkou 31. 12.) a komiks Bart Simpson zdarma pro nově zaregistrovaného dětského čtenáře. Knihovny si takto dohromady objednaly více než 5 000 komiksů. Součástí programů knihoven byly též vánočně laděné výtvarné dílny, zdobení perníčků či výroba adventních věnců, hry a soutěže, besedy se spisovateli, křty knih a autogramiády, výstavy (nejen) komiksů, hudební či divadelní vystoupení apod. Přehled uskutečněných akcí je k dispozici na webu projektu. Zapojeny byly všechny regiony s výjimkou Karlovarského kraje. Letos se zaregistrovalo 108 knihoven (vloni 84, předloni 119). Nejvíce zapojených knihoven bylo v Moravskoslezském kraji (18), v Jihomoravském kraji (16) a ve Středočeském kraji (13), dále pak v krajích Královéhradeckém (10), Jihočeském (9) a Zlínském (8).

Více

na <http://www.dendetskeknihy.cz>.

- Projekt zaštiťuje Sekce veřejných knihoven ve spolupráci s Klubem dětských knihoven SKIP ČR. Partnery akce byly firmy CREW, s. r. o., Audioteka.cz, s. r. o., EFKO-karton, s.r.o., Ceiba, s. r. o., a Vždy.cz (DSI Czech, s. r. o.).

DEN PRO DĚTSKOU KNIHU!!!

I NENAPRAVITELNÝ ROŠTÁK
BART SIMPSON SI NAJDE
ČAS NA ČTENÍ!

CHCEŠ ZÍSKAT
KOMIKS ZDARMA?
NENÍ NIC SNADNĚJŠÍHO!

1. MOŽNOST: ZAREGISTRUJ SE COBY ČTENÁŘ TÉTO KNIHOVNY
2. MOŽNOST: VYPLŇ PRACOVNÍ LIST

SOUTĚŽ

NAKRESLI OBRÁZEK
ZE SVĚTA SIMPSONŮ
A ODEVZDEJ HO V KNIHOVNĚ.

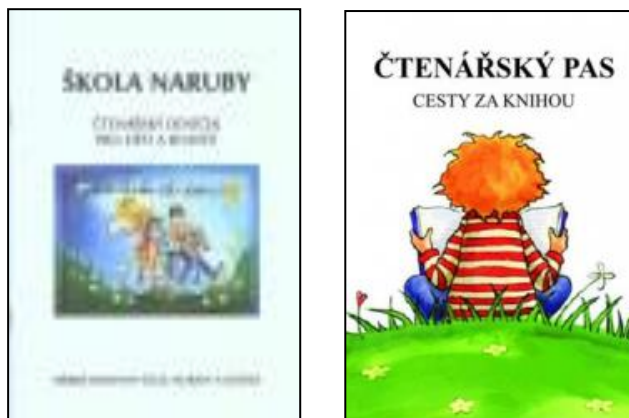
TŘEBA PRÁVĚ TY
VÝHRAJĚŠ JEDNO Z 10
ROČNÍCH PŘEDPLATNÝCH
ČASOPISU BART SIMPSON.

A TVŮJ OBRÁZEK OTISKNEME V LISTÁRNĚ
JEDNOHO Z PŘÍŠTÍCH ČÍSEL!

CREW

FANDÍŠ KOMIKSŮM?
PODÍVEJ SE NA NAŠE STRÁNKY
WWW.OBCHOD.CREW.CZ

Knihovnice sdružené v Klubu dětských knihoven SKIP ČR v roce 2017 rovněž pracovaly s projekty **ŠKOLA NARUBY – DENÍČEK PRO DĚTI A RODIČE** a **ČTENÁŘSKÉ PASY – CESTY ZA KNIHOU**.

DATABANKA VZDĚLÁVACÍCH KNIHOVNICKÝCH PROGRAMŮ

Přínosem pro práci s dětským čtenářem byla též **Databanka vzdělávací knihovnických programů**. Databanku spravuje Centrum dětského čtenářství při Knihovně Jiřího Mahena v Brně a je dostupná na stránkách <http://www.kjm.cz/knihovnici>. Projekt Databanky původně podpořilo Ministerstvo kultury ČR v rámci dotačního titulu VISK 2 Mimoškolní vzdělávání knihovníků. **Databanku v současné době využívá 691 knihovnic a knihovníků**. Byla spuštěna počátkem roku 2014 a od té doby do ní bylo **vloženo už 105 programů**.

Autor či autorka nejvíce stahovaného programu každoročně přebírá ocenění v rámci knihovnické přehlídky OKNA, odměnou je jim bezplatná účast na přehlídce vč. úhrady cestovného a ubytování. **Ocenění za rok 2016 připadlo Bc. Lucii Holmanové z Městské knihovny Valašské meziříčí za program „Za pohádkou kolem světa“** (vloženo 1. 3. 2016, k datu ocenění 310 stažení, hodnocení *******).

V roce 2017 bohužel přibyly pouze 3 nové programy, které v součtu zaznamenaly 209 stažení (v roce 2013 to byly 2 vložené programy, 60 v roce 2014, 31 v roce 2015, 9 v roce 2016). Nejvíce využívanou z nich byla beseda „*Už mě nechte být*“ Jany Hrbkové z Městské knihovny Louny (vítězný program přehlídky OKNA 2017, vloženo 23. 5. 2017, 114 stažení, hodnocení *****). Nejvíce stahovaným programem v historii Databanky je zatím beseda Barbory Mohelníkové „*Lucinka a svět kolem ní*“ (studentská práce z FF MU, KISK, předmětu Podpora čtenářství pod vedením Heleny Hubatkové Selucké, vloženo 7. 4. 2017, 370 stažení, hodnocení ********).

ČASOPIS IMPULSY

Zdrojem informací byl členům KDK SKIP ČR a knihovníkům dětských oddělení rovněž **časopis Impulsy s podtitulem Inspirace, náměty a trendy dětského čtenářství** (ISSN 2336-727X). Vychází elektronicky cca 1x za tři měsíce a je přístupný na adrese <http://impulsy.kjm.cz>. Jeho vydavatelem je Knihovna pro děti a mládež – Centrum dětského čtenářství při Knihovně Jiřího Mahena v Brně. V čele časopisu je nyní šestičlenná redakční rada složená z knihovníků KJM. Časopis je rozdělen do rubrik Čteme, Doporučujeme, Impulsy u kávy, Impulsy na webu, Inspirujeme se, Objevujeme, Pře(d)kládáme a Učíme se. Do Impulsů dosud přispělo 57 autorů, z toho min. 10 členů KDK. Ve III. ročníku časopisu byla vydána 4 čísla - 1/2017 (17. 3.), 2/2017 (1. 6.), 3/2017 (16. 10.) a 4/2017 (7. 12.). Dva z článků se týkaly přímo činnosti KDK SKIP ČR:

- <http://impulsy.kjm.cz/impulsy-clanek/hrbkova>
- <http://impulsy.kjm.cz/impulsy-clanek/kompetence-knihovniku>

III. PŘEHLED ČINNOSTI REGIONÁLNÍCH KLUBEK

Zprávy jednotlivých regionálních klubek byly zpracovány k termínu valné hromady KDK (31. 10. 2017 v Ostrově) a pro potřeby této výroční zprávy byly ponechány v prvotním znění (téměř) bez dalších textových úprav. V původní podobě a případně s fotografiemi jsou přístupné na <http://www.kdk.munovapaka.cz> v záložce Výroční zpráva.

REGIONÁLNÍ KLUBKO PRAHA

Činnost pražského klubka byla i letos omezena na Městskou knihovnu v Praze. Podobně jako v předchozích letech se její pobočky zapojily do celostátních akcí pod hlavičkou SKIP.

Noc s Andersenem prožilo v knihovně 74 dětí ve věku 6-14 let (celkem o 5 méně než v předchozím roce, 10 přihlášených však přišlo o účast kvůli nemoci). **Bez Andersena** strávilo noc v knihovně 25 mladých lidí.

V projektech na podporu čtení bylo pasováno 962 dětí, z toho 266 v projektu **Už jsem čtenář – Knižka pro prvňáčka**. Kromě rytířů, králů a Písmenkových víl pasovali děti oblíbení autoři: Klára Smolíková, Petr Stančík, Robin Král, Andrea Popprová a Daniela Krolupperová.

Navzdory předem očekávaným komplikacím některé pobočky pokračovaly v projektu **Lovci perel**. Fond MKP je v současné době těkavý, pobočka si nemůže kvůli soutěži postavit trvale vlastní fond a děti loví i napříč sítí. To je překážkou pro děti i některé rodiče. Knihovníci pak stráví mnoho času kontrolou, které knihy aktuálně jsou či nejsou v jejich knihovně. Do seznamů knih navíc zasáhlo i pravidelné centrální vyřazování fondu. Přesto se výsledky soutěže na zájmu dětí o četbu projeví a knihovna je vděčná, že může projekt realizovat, byť i v omezenějších podmínkách.

V **Týdnu knihoven** proběhlo několik větších akcí. Zážitkem pro děti i knihovníky byl křest knížky Kláry Smolíkové *Spolkla mě knihovna*, na který navázal metodický seminář pro knihovníky o práci s knihou a pracovními listy. Obojí se uskutečnilo pod hlavičkou nakladatelství Fragment (Albatros Media) a SKIP.

V rámci **Dne pro dětskou knihu** proběhne na konci listopadu zábavné odpoledne pro děti a rodiče v ústřední knihovně. Letos je v tomto měsíci v plánu výměna a repase oken, proto jsme dosud nedomlouvali program s žádnými autory ani nakladatelstvími a budeme to pak operativně řešit.

Během celého roku připravili kolegové z poboček četná odpoledne pro děti, workshopy, besedy, hry, soutěže, bojové hry včetně „únikovky“ aj. Letošním komunikačním tématem byl **Rok s dětmi**.

Rovněž se uskutečnilo mnoho školicích a vzdělávacích akcí pro dětské knihovníky, semináře, zážitkové programy a lekce. Na přehlídce OKNA vyjely dvě kolegyně, na další aktivity MKP vyslala většinou také po dvou účastnicích. Zkušenosti a nápady byly sdíleny na setkáních knihovníků KVČ a v Křetoriu na intranetu.

- Jana Hradilíková (10. 10. 2017)

REGIONÁLNÍ KLUBKO STŘEDNÍ ČECHY

Klub dětských knihoven SKIP Střední Čechy také v roce 2017 uspořádal pro své členy dvě pracovní setkání. Květnové setkání knihovnic a knihovníků z dětských oddělení proběhlo v Městské knihovně Mělník, v říjnu pak následovalo setkání v Městské knihovně Neratovice. Vždy se snažíme, aby setkání bylo pro všechny zúčastněné inspirací, která obohatí práci s dětským čtenářem v jejich kmenové knihovně. Součástí setkání bývají také odborné

semináře či besedy, pravidelně zařazujeme i velmi oblíbenou vzájemnou výměnu kontaktů, nápadů a zkušeností z jednotlivých knihoven v našem regionu.

První letošní setkání proběhlo 26. května 2017 v Mělníce. O milé přijetí se postarala paní ředitelka Mgr. Hana Lumpeová a kolegyně z dětského oddělení Regina Svobodová. Po prohlídce prostor mělnické knihovny jsme nemohli odolat nabízené komentované prohlídce zrekonstruovaného mělnického podzemí s centrální studnou. Odpoledne bylo již vyhrazeno pracovním záležitostem. Proběhla společná diskuse o zajištění účasti knihoven na celostátních klubových akcích, aktivitách KDK SKIP, o zapojení jednotlivých středočeských knihoven do projektů jako Noc s Andersenem, Kamarádka knihovna, Knížka pro prvňáčka či Den pro dětskou knihu, Kde končí svět nebo soutěžní přehlídka OKNA. Následovala stále velmi užitečná, přínosná a oceňovaná diskuse. Všechny zúčastněné knihovnice se s kolegyněmi podělily o postřehy ze svých knihovnických a informačních lekcí včetně zkušeností s besedami a interaktivními programy konkrétních spisovatelů, básníků či ilustrátorů, kteří zavítali právě do jejich knihovny. Na programu bylo též projednání plánu činnosti klubka na další léta a příprava podzimního setkání.

Druhé letošní klubové setkání se uskutečnilo v Neratovicích. Za jeho přípravu patří dík ředitelce Mgr. Heleně Pinkerové a Mgr. Kláře Houškové z dětského oddělení neratovické knihovny. V rámci prohlídky prostor knihovny s erudovaným výkladem jsme se také mohli detailněji seznámit s otevřeným integrovaným knihovním systémem KOHA včetně on-line katalogu VuFind. Hlavním bodem se však stal seminář MUDr. Jany Peclové na téma „Syndrom vyhoření v knihovnické profesi“, který se nám nepodařilo uspořádat v roce 2016. Financování semináře vzalo na svá bedra v rámci výkonu RF Krajské knihovnické centrum Středočeské vědecké knihovny v Kladně. (Doufáme, že i v příštím roce se nám s podporou KKC v Kladně, jmenovitě paní Bc. Evy Šenfeldové, podaří zorganizovat odborný seminář pro knihovnice z dětských oddělení středočeských knihoven.) Odpoledne pak bylo věnováno referencím z jednotlivých knihoven a debatě o proběhlých úspěšných či méně úspěšných akcích, které pracovníci dětských oddělení letos připravili.

V minulosti se nám velmi osvědčilo pořádání tzv. „tour“ po knihovnách v působnosti KDK SKIP Střední Čechy. Oslovený autor či interpret obvykle v rámci Týdne knihoven navštívil dětská oddělení knihoven se svým programem. Letos jsme bohužel žádnou tour nezorganizovali, ale pro rok 2018 uvažujeme o panu Zajíčkovi, principálovi plzeňských strašidel, který má připravený hezký program pro děti. Na závěr jsme prodiskutovali i další směřování činnosti KDK SKIP v příštích letech.

V roce 2017 se pracovních seminářů a klubových setkání KDK SKIP zúčastnili knihovníci ze 14 knihoven středočeské oblasti, které jsou institucionálními členy SKIP. Na jarní setkání přišlo 16 a na podzimní seminář 22 kolegů a kolegyně. V roce 2017 se nově přihlásila paní Burgrová z Obecní knihovny Jeneč.

Městská knihovna v Poděbradech se zapojila do celostátní výtvarné soutěže „Namaluj komiks!“ na téma Noc v knihovně. Soutěž vyhlásilo nakladatelství Čtyřlístku a děti tvořily svá výtvarná díla v rámci Noci s Andersenem. Mezi dvacet nejlepších komiksů z celé republiky se zařadil i ten od Vanessy Bukovjanové, čtenářky poděbradské knihovny.

V roce 2018 budeme opět spolupracovat s Krajským knihovnickým centrem v Kladně. Potencionálním novým členům nabídneme možnost účasti na našich pracovních setkáních či seminářích a je už na nich, zda usoudí, že námi nabízená spolupráce je pro ně přínosem. U „nových“ členů preferujeme takzvaný status pozorovatele. Knihovna, která má zájem, se po absolvování programu může rozhodnout, zda bude pravidelně využívat všech výhod KDK SKIP a stane se jeho právoplatným členem.

Stálým problémem je malá či nulová účast knihovnic z malých (obecních) knihoven. Víme, že knihovnice by o nabízené vzdělávací akce všeho druhu měly zájem, velkou překážkou je však nedostatečné personální obsazení malých knihoven a v neposlední řadě

i finanční situace. Na dobu nepřítomnosti knihovnice na pracovišti je nutné zajistit personální náhradu a mnozí nadřízení v malých obcích nedisponují ani financemi na proplacení cestovních výdajů. O kontakt s kolegyněmi z těchto malých vesnických knihoven se snažíme alespoň formou informujících e-mailů.

Současně začíná být velkým problémem neustále vzrůstající počet knihovnických akcí a najít termín pro společné setkání je velmi těžké. Účast na všech profesně zajímavých a podnětných akcích je z časových, personálních i finančních důvodů nemožná, navíc dochází k časté kumulaci či časovému překryvu aktivit.

V současné době nastavený systém jednoho dvoudenního pracovního semináře většinou včetně workshopu v jarním období a jednoho pracovního setkání na podzim se jeví jako osvědčený a prozatím zcela dostatečný pro vzájemné předávání našich získaných odborných poznatků a zkušeností. Prostřednictvím e-mailů či telefonů jsme spolu v pracovním i osobním kontaktu po celý rok.

V roce 2018 máme předběžně naplánováno květnové setkání v Městské knihovně v Bakově nad Jizerou. Místo podzimního setkání dosud není určeno.

- *Michaela Baštecká (říjen 2017)*

REGIONÁLNÍ KLUBKO PŘÍBRAMSKA

Příbramské klubko sdružuje 13 knihoven a asi 23 zájemců o setkávání a spolupráci. Na rok 2017 jsme naplánovali tři vzdělávací akce, na které se nám podařilo získat tři dotace od MK ČR a SKIP 02 - Střední Čechy.

První seminář **Čtením a psaním ke kritickému myšlení** se uskutečnil 23. února 2017 v Knihovně Jana Drdy v Příbrami. Lektorka Mgr. Květa Krüger nám ukázala účinné a vyzkoušené postupy, jak pracovat s dětmi při knihovnických programech, a seznámila nás s několika metodami aktivního učení, jež rozvíjejí kritické myšlení a čtenářskou gramotnost. Pracovali jsme v malých skupinkách a mohli si tak vyzkoušet tyto zajímavé a přínosné techniky sami na sobě. Zúčastnilo se 18 knihovnic a jeden knihovník, většina z Příbramského klubka, dvě kolegyně byly z pražských knihoven.

Na červen byla původně v plánu dílna s lektorem PaedDr. Františkem Zborníkem **Čapkovské dramtizace**. Měla se zaměřit na dramatickou výchovu - jak dílo bratří Čapků prezentovat nově a neotřele, jak zpracovat text ke konkrétnímu využití v knihovnické praxi. Ačkoliv byla akce propagována na webových stránkách a v bulletinu SKIP, v konferencích Andersen, KMS a SKIP, seminář se bohužel nepodařilo naplnit a nakonec musel být přesunut na květen 2018.

Třetí vzdělávací akcí roku byla vypravěčská dílna MgA. Martina Haka **Doupě vypravěčů** na téma *Moje lumpárny*. Tento devítihodinový seminář byl rozložen do dvou dnů a v Městské knihovně Dobříš jsme si ho opravdu užili. První den jsme sbírali materiál k vyprávění, lektor nám ukázal postupy a techniky, jak dobře vystavět příběh. Pro zdokonalení svých vypravěčských dovedností jsme pracovali s tématy jako obrazotvorba, symbolizace, metafora apod. Druhý den jsme již prezentovali svoje příběhy, svoje „lumpárny“. Spalo se v knihovně, a tak byl večer prostor pro přátelské popovídání, prohlídku dobříšské knihovny, scénické čtení knihy Ivy Procházkové *Pět minut před večerí* v podání Divadla knihovna, návštěvu Čajovny a také pro spontánní ukázky autorského čtení krátkých próz i poezie účastníků. Dílna proběhla 19. a 20. října 2017 a zúčastnilo se jí 16 knihovnic a knihovníků z celé republiky.

Příbramské klubko se do konce roku sejde ještě jednou, v listopadu, v Knihovně manželů Tomanových v Rožmitále pod Třemšínem. Tématem setkání bude Jakub Jan Ryba. Navštívíme kostel, kde skladatel působil, a také jeho hrob. Probereme a zhodnotíme činnost klubka a určitě si vyměníme zkušenosti z našich dětských knihoven, naplánujeme vyhodnocení soutěže „Kde končí svět“.

V roce 2018 bychom rádi uskutečnili výlet s regionálními vítězi projektu **Kde končí svět** do Farmaparku Soběhrdy, pevně doufáme, že seminář s Františkem Zborníkem Čapkovské dramaturgie se v květnu 2018 konečně naplní, třetí akcí příštího roku by měla být konference **Nejlepší Peroutka českých dějin**, kterou budeme pořádat počátkem v dobříšské knihovně opět ve spolupráci s Památkem Karla Čapka ve Strži. Všechny tyto tři akce jsou určeny nejen pro členy příbramského klubka, ale jsou otevřeny i všem ostatním zájemcům.

- Kateřina Pechová (30. 10. 2017)

REGIONÁLNÍ KLUBKO JIŽNÍ ČECHY

V roce 2017 se klubko sešlo 30. března v Jihočeské vědecké knihovně České Budějovice, kde byla hlavním bodem programu přednáška s prezentací Mgr. Marcely Hrdličkové „Literatura pro náctileté“. Významná byla volba nové předsedkyně jihočeského klubka. Jelikož z navržených kandidátek žádná nepotvrdila zájem stát se předsedkyní, dohodly jsme se na dočasném „kolektivním“ vedení, které na sebe vzaly kolegyně Českokrumlovska, odkud je zastoupení „děckařek“ nejpočetnější.

25. - 26. dubna se v Uherském Hradišti konal další ročník soutěžní přehlídky OKNA, kde bodoval i program z jižních Čech a Vysočiny.

Plánovali jsme letní setkání klubka, ale kvůli vytíženosti pozvaného hosta jsme se nakonec domluvili až na termínu 15. – 16. září. S lektorkou Mgr. Alenou Vorlíčkovou jsme se sešli na chalupě v Chrástově, tématem byly „Pohádky pro společné čtení“.

V průběhu roku se členky jihočeského klubka účastnily školení, seminářů a pracovních setkání nabízených JVK České Budějovice, KKV Havlíčkův Brod, NK ČR Praha, MĚK Sedlčany, NPMK Praha apod. Rovněž se účastnily celostátních projektů jako anketa SUK, BMČ, OKNA, Noc s Andersenem, TČ i TK, Čtení pomáhá, Knížka pro prvňáčka, Pasování na čtenáře, Den pro dětskou knihu aj.

Podzimní setkání jihočeského Klubka se uskuteční 17. října v JVK České Budějovice, hlavním bodem bude beseda s malířem a ilustrátorem Jindrou Čapkem, zhodnotíme rok končící a budeme plánovat aktivity na rok následující.

- Václava Vyhnalová

REGIONÁLNÍ KLUBKO PLZEŇSKA

Členská základna. Během posledního roku se členská základna co do počtu nezměnila – klubko má stále **22 členek ze 14 knihoven**, z toho 2 na mateřské dovolené. Zastoupeny jsou stále knihovny Blovice, Dobřany, Domažlice, Horažďovice (2x), Horšovský Týn, Klatovy (3x), Kolinec, Nýrsko (2x), Plzeň (5x), Přeštice, Rokycany, Staňkov, Strážov a Sušice.

Došlo však k malým personálním obměnám – nově se zapojila Městská knihovna B. Němcové Domažlice (Bc. Jitka Jankovcová, která v lednu 2017 přešla z dospělého do dětského oddělení). V Městské knihovně Klatovy odešla z oboru kolegyně Vendula Jiřinová a v klubku ji nahradila Marta Freiová. V Městské knihovně Sušice v lednu 2017 odešla z oboru Anna Ježková a v klubku ji nahradila Kamila Vrhelová. V Městské knihovně Horšovský Týn odešla na mateřskou dovolenou Lucie Hůttová – pevně věříme, že ji v klubku brzy nahradí zastupující kolegyně Lenka Kučerová, DiS.

Formy spolupráce. V roce 2017 klubko pokračovalo v dosavadních formách spolupráce. Všechny kolegyně jsou přihlášeny do konference Andersen, odkud čerpají základní informace. Zuzana Mišterová z KMP – Knihovny Lobzy všem průběžně přeposílá dětské čtenářské soutěže, vzniklé na půdě Knihovny města Plzně. Klubko se schází na nepravidelných schůzkách v Plzni a v případě potřeby dále komunikuje telefonem či e-mailem. Knihovny se individuálně zapojily do celostátních akcí (Noc s Andersenem, anketa SUK 2016, Den pro dětskou knihu, Týden knihoven, Škola naruby, Čtenářské pasy, pasování dětí na čtenáře, Kamarádka knihovna aj.).

Společné schůzky, semináře. Klubko Plzeňska uspořádalo 18. října 2017 v zasedací síni Knihovny města Plzně **1 společné setkání** o účasti 11 lidí (50 %). Předmětem jednání byly aktuální informace z klubka, KDK SKIP a SKIP apod., zejména informace o akcích roku 2017 a 2018 (Noc s Andersenem, OKNA, Kamarádka knihovna, Bookstart apod.). - Je stále obtížnější nalézt pro setkání společný volný termín a nejvhodnější den v týdnu. Knihovnice jsou vázány službou, nebo již mají nasmlouvané akce se školami.

Odborné vzdělávání. Jelikož pro klubko Plzeňska byl v minulosti problém obsadit a hlavně zaplatit samostatnou vzdělávací akci, využíváme kurzy pořádané krajskou knihovnou. Kromě jiného se členky klubka v roce 2017 ve Studijní a vědecké knihovně Plzeňského kraje zúčastnily kurzu pedagogického minima Učící knihovník s lektorkou Mgr. Pavlínou Mazáčovou, PhD. (20. – 21. 6.) nebo workshopu Storytelling s lektorem MgA. Martinem Hakem (30. 5.).

Účast regionu na celostátních akcích:

Kamarádka knihovna 2017. Do 6. ročníku soutěže se z regionu přihlásily 2 knihovny – Rokycany (2. kategorie, 38 bodů) a Plzeň (4. kategorie, 35 bodů). Obě jsou zastoupeny v klubku, obě postoupily do finále a 26. 5. je navštívila hodnotící komise. Obě knihovny ve svých velikostních kategoriích pak obsadily 3. místa.

Čtenář roku 2017 („Babička čtenářka“). Regionální kolo 7. ročníku soutěže se pro nezáměr knihoven západních Čech nekonalo. Plzeň sama si rozšířila kritéria, např. si všimla skutečnosti, zda babička navštěvuje knihovnu společně s vnoučaty, zda si pro ně půjčuje knihy, zda jim v knihovně předčítá apod. Velkou roli hrál dále „doporučující dopis“ od vnuků či vnuček, kteří napsali nebo nakreslili odpovědi na otázky: Jaký je babička/dědeček čtenář? Jak si společně čteme? Co jsme s knihou prožili? Chodíte do knihovny společně? Povídate si o přečtených knihách? Máte nějakou oblíbenou společně přečtenou knihu? V KMP se zapojilo 11 knihoven, do městského kola, které se konalo v Polanově síni KMP v sobotu 18. 3. 2017, postoupilo 22 finalistů. Diplomy dětem podepsal náměstek primátora Martin Baxa. Součástí programu byl doprovodný kulturní pořad pro děti i dospělé „Jak Honza ke štěstí přišel“ - vtipná pohádka s lidovými písničkami, kde nechybělo kamarádství ani láska. Hráli a zpívali Přemysl Kubišta, Pavla Zeman Bečková a Romana Neumannová. Vyhlášení se zúčastnilo 51 babiček a dědečků, jejich dětí a vnoučat. Jednu z rodin reprezentovaly dokonce čtyři generace. Nejlepší babičkou čtenářkou se stala Jiřina Jeníčková, kterou do soutěže přihlásil vnuk David Jeníček.

OKNA (O KNihovnických Aktivitách). Na 6. řádném ročníku přehlídky na téma „*Pravé hrdinství není v rukou, ale v srdci a v hlavě*“ v Knihovně Bedřicha Beneše Buchlovana v Uherském Hradišti tentokrát Plzeňsko nemělo svého soutěžícího. Jako diváci se z regionu zúčastnily Jana Frühaufová z MěK Rokycany, Kateřina Smílková a Lenka Toupalová z KMP, jako porotce pak Helena Šlesingerová.

Kde končí svět. Do XI. ročníku projektu 2017/2018 s tématem „*Já jsem tvůj člověk*“ se z regionu přihlásily zatím 3 knihovny - Městská knihovna Rokycany a Knihovna města Plzně (Ústřední knihovna pro děti a mládež, Knihovna Vinice). Na další opožděné přihlášky čekáme.

Noc s Andersenem. Knihovny klubka se pravidelně zúčastňují. Do aktuálního ročníku je v tuto chvíli zaregistrováno v regionu 20 míst, z toho jen 7 knihoven, z toho jen 3 z klubka (Klatovy, Horšovský Týn, Rokycany).

Na celostátní valnou hromadu KDK 31. října 2017 se do Městské knihovny Ostrov (Karlovarský kraj) vypravily Jana Frühaufová z MěK Rokycany a Helena Šlesingerová z KMP.

- Helena Šlesingerová (27. 10. 2017)

REGIONÁLNÍ KLUBKO SEVERNÍ ČECHY

Regionální klubko Severní Čechy pokrývá dva regiony, Ústecký a Chomutovský, které vykazují 30 institucionálních členů SKIP, ale s KDK spolupracuje pouze 8 z nich.

Ani v roce 2017 klubko neuspořádalo žádnou vlastní akci, ale jednotlivé knihovny se zúčastnily všech celostátních projektů jako Knížka pro prvňáčka, Noc s Andersenem, Březen – měsíc čtenářů, Kamarádka knihovna, Týden knihoven, Pasování dětí na čtenáře či Den pro dětskou knihu. Zúčastnily se také několika vzdělávacích seminářů (např. Současná literatura pro děti a mládež v Liberci), využívají i semináře pořádané Severočeskou vědeckou knihovnou v Ústí nad Labem (např. Informační vzdělávání kreativně s Klárou Smolíkovou nebo seminář E-knihy a čtečky). Velmi potěšila úspěšná účast naší členky Jany Hrbkové z Loun v přehlídce OKNA. Severočeské knihovny se též zapojují do celostátních kampaní: Běh Naděje, Týden mobility, Muzejní noc apod.

Klubko uspořádá předvánoční setkání 13. 12. v Městské knihovně Louny, kde kromě prohlídky knihovny - letošní „Kamarádky“, informací z jednotlivých knihoven a výměny zkušeností bude na programu několik ukázkových lekcí. Bude to vítězná lekce Jany Hrbkové z přehlídky OKNA „Už mě nechte být“, která představí knihu Ivony Březinové Útěk Kryšpína N., lekce akreditované lektorky Marcely Langrové Trénování paměti pro děti a ukázková dílna čtení z knihy Babička Drsňáčka pod vedením Ivy Hlušíkové, jež vede Čtenářský klub v klubovně Luna.

Na rok 2018 plánuje klubko dvě setkání, na něž chce pozvat nejen členy KDK, ale i zájemce z ostatních knihoven (pokusí se tak rozšířit členskou základnu). Na setkáních budeme pokračovat v ukázkových lekcích, o které je zájem.

- Alena Koudelková

REGIONÁLNÍ KLUBKO VÝCHODNÍ ČECHY

Klubko Východní Čechy sdružuje 65 knihovnic ze 41 knihovny Královéhradeckého a Pardubického kraje.

10. 1. 2017 se uskutečnilo setkání v Městské knihovně Hořice.

Na programu byl **Questing**, který dovezla do Čech z USA paní Blažena Hušková. Questing má prapůvod v anglickém letterboxingu, lidově řečeno jde o takový geocaching bez mobilní techniky. Ke hře potřebujete pouze papír a psací náčiní. Lektorka seznámila přítomné se smyslem questingu, vysvětlila zásady jeho tvorby a na místě bylo možné si jeden quest vyzkoušet. Účastníci obdrželi prezentaci a měli možnost si zakoupit knihu paní Huškové o questingu a jeho tvorbě. Po tomto semináři se questing ujal v několika knihovnách našeho regionu.

Ve dnech 1. 3. – 27. 5. 2017 proběhl 4. ročník projektu My všichni jsme Východočeši. Soutěž je vyhlašována KDK SKIP 08 jednou za dva roky. (Střídá se tak s projektem Kde končí svět, jehož další ročník, tentokrát s podtitulem Já jsem tvůj člověk, byl odstartován 11. 7. 2017.) Pro zdárný průběh soutěže jsou důležité dva hlavní faktory. Prvním je vzájemná spolupráce knihoven, druhým pak sestavení soutěžního družstva. Cílem soutěže je získat znalosti o Východočeském kraji, proto je potřeba, aby se do první fáze soutěže v březnu, zapojilo co nejvíce knihoven regionu. Jejich práce spočívá v uvedení tří krátkých zpráv na téma historie, významná osobnost a pověst z místa působení knihovny na svou webovou stránku. Odkazy na umístěné informace jsou následně hromadně zaslány knihovnám, které přihlásily soutěžní družstvo, aby měly z čeho čerpat odpovědi k soutěžním otázkám. Letos se první fáze soutěže zúčastnilo 17 knihoven. Zatímco minulý ročník byl určen pro žáky 5. - 7. tříd, tento se obracel k dětem ze 7. – 9. tříd. K závěrečnému klání se sešla 4 tříčlenná družstva (z Hradce Králové, Dvora Králové nad Labem a dvě družstva přeloučská). Páteční odpoledne bylo zahájeno v půvabné lokalitě Slavíkovy ostrovy, kde na soutěžící čekaly již výše zmíněné otázky. Další soutěžní úkol, prezentace jednotlivých měst, proběhl v kulturním centru města.

Noční hra byla soustředěna do centra Přelouče a pro všechny zúčastněné byla opravdu velice dobrodružná. Sobotní ráno patřilo vyhlášení výsledků a odjezdu do nedalekých Kladub, kde probíhala akce Den starokladubského koně. Pohár vítězů putoval na dva roky z Přelouče tentokrát do pobočky Kukleny v Hradci Králové. Na 2. místě skončilo družstvo Dvora Králové n. L., s rozdílem jediného bodu skončilo na 3. místě družstvo přeloučských holek, následovalo přeloučské klučičí družstvo. Za naprosto perfektně připravenou akci patří dík Ladě Hývlové a Evě Fundové z Městské knihovny Přelouč. Poděkování patří také SKIP 08, který akci pravidelně finančně podporuje.

19. 9. 2017 proběhlo další setkání v KMHK – pobočce Kukleny. Po jednání klubka následoval seminář o specifických poruchách učení a jak na ně s lektorkou Alenou Mackovou.

Do 6. ročníku soutěže Kamarádka knihovna bylo z regionu zapojeno 14 knihoven: Rtyně v Podkrkonoší, Batňovice, Nová Paka, Hořice, Dvůr Králové n. L., Jičín, Náchod, Hradec Králové, Hřibojedy, Chlumeck nad Cidlinou, Třemošnice, Žamberk, Moravská Třebová a Pardubice.

Klubko též pokračovalo v projektu **Lovci perel a Seznamy literatury**. Obojí bylo umístěno na webu KMHK - <http://projekty.kmhk.cz/>.

- Marta Staníková (30. 10. 2017)

REGIONÁLNÍ KLUBKO JIŽNÍ MORAVA

V regionu SKIP ČR Velká Morava působí dvě klubka – Zlínské klubko a Klubko jižní Morava. Obě klubka mají už delší tradici, proto fungují nezávisle na sobě. V současné době je v klubku evidováno 29 členek z 24 knihoven regionu, včetně jedné knihovnice ze školní knihovny. V roce 2017 nepřibyla do klubka žádná nová knihovna ani knihovnice.

Členky klubka mezi sebou komunikují e-mailem nebo prostřednictvím odkazu na webové stránky klubka (<http://www.kjm.cz/skipkdk>) pod www stránkami Knihovny Jiřího Mahena v Brně.

Díky podpoře Moravské zemské knihovny v Brně mohlo klubko v letošním roce pro své členky uspořádat opět **dva semináře**. Oba proběhly v Knihovně Jiřího Mahena v Brně a jejich tematické zaměření odpovídalo poptávce kolegyně v regionu. **První, jednodenní seminář** v červnu s PhDr. Vladimírou Neuzilovou z Pedagogické fakulty MU, zaměřený na metody dramatické výchovy, byl de facto pokračováním semináře z roku 2016. **Druhý seminář** v září byl dvoudenní a věnoval se tématu „práce s mládeží“. Šlo v něm o praktické příklady aktivit i návrhy na architektonické řešení prostoru pro mladé. Následovala pracovní **porada klubka** zaměřená na tvorbu plánu akcí pro rok 2018. Ukázalo se, že členkám klubka chybí setkání orientované jen na výměnu zkušeností z provozu knihoven - nejen dětských oddělení. Opět předpokládáme finanční podporu Moravské zemské knihovny v Brně.

Vzdělávací akce Klubka doplňují pestrou nabídku vzdělávacích aktivit Centra dětského čtenářství při Knihovně Jiřího Mahena v Brně. Letos uspořádali kolegové z Centra tři semináře zaměřené na didaktické pomůcky ve vzdělávání, literaturu pro malé a ještě menší a na kritické myšlení.

Z celostátních aktivit se knihovny zapojují do Noci s Andersenem, Lovců perel, Knížky pro prvňáčka, pasování prvňáčků a projektu Kde končí svět. Nově přibyl jeden projekt na regionální úrovni.

Noc s Andersenem. Letos vzácně se téměř všichni shodli s celorepublikovým tématem a každou knihovnu klubka navštívily postavy ze Čtyřlístku. Výjimkou byla Městská knihovna Hodonín, která věnovala celý rok Petře Braunové a jejím knihám, v rámci NsA na téma „Tramvaj plná strašidel“ aneb Slavné osobnosti z českých dějin. V Městské knihovně Blansko hledali ztracenou Fifinku a vyráběli masky hrdinů ze Čtyřlístku. V Městské knihovně Židlochovice zase děti hledaly poklad, který Čtyřlístek ukryl před Zádrhelem. Po vzoru Městské knihovny v Praze se objevil i nový formát „nocování“ - Noc bez Andersena

(již druhý ročník), aby tuto výjimečnou noc mohli strávit i náctiletí. Do projektu se připojila Knihovna Jiřího Mahena v Brně, která se práci s mladými lidmi intenzivně věnuje.

Lovci perel. Projekt se účastní Městská knihovna v Židlochovicích.

Knížka pro prvňáčka. Projekt se účastní Městská knihovna Hodonín, Knihovna Jiřího Mahena v Brně a Městská knihovna Blansko.

Pasování prvňáčků na čtenáře. Pasování prvňáčků ve své knihovně realizují Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Městská knihovna v Hodoníně, Městská knihovna v Blansku, Městská knihovna v Židlochovicích.

Kde končí svět. O účast v projektu Kde končí svět je bohužel dlouhodobě zájem nižší, tradičně se do něj zapojila Místní knihovna Lysice.

Jižní Morava čte. Městská knihovna Břeclav ve spolupráci s Moravskou zemskou knihovnou v Brně iniciovala nový projekt na podporu čtenářství, kterým se obrací na děti, mládež a seniory v Jihomoravském kraji prostřednictvím literární a výtvarné soutěže s tématem „Příběhy mého kraje“. Ve vybraných šedesáti knihovnách Jihomoravského kraje jsou realizována mezigenerační setkávání zaměřená na lokální historii, autorská čtení s regionálními autory, besedy s místními kronikáři nebo literárně turistická putování. (<http://jiznimoravacte.cz/>).

Příklad uchopení aktivit z Městské knihovny v Hodoníně: Prázdninové programy pro děti zaměřené na lokální historii, poznáváme město, ve kterém žijeme. **Dobré ráno, pane Sušile** - jednodenní dílna o velikonočních prázdninách, putujeme okolím knihovny, všímáme si, po kom byly pojmenovány ulice, kterými procházíme, vyrábíme mapu míst, jimiž jsme putovali. **Touláme se s panem Blažkem** – jednodenní dílna v srpnu 2017, jdeme po stopách architekta Antonína Blažka, pracujeme s ornamentem, tvoříme ornamentální pexeso v GUV Hodonín. **Městem Hodonínem s babičkou a dědečkem** – ve spolupráci s Masarykovým muzeem Hodonín, o podzimních prázdninách putujeme centrem Hodonína, setkáváme se s historickými postavami, které ve městě kdysi žily, navštívíme historické budovy, zasiláme pohled s historickým obrázkem města kamarádovi aj.

Příklad uchopení aktivit z Městské knihovny v Židlochovicích: Připravena byla literární a výtvarná soutěž pro děti od 4 do 15 let. V rámci projektu v knihovně uspořádali **besedu s malířem Pavlem Čechem** a vycházku po Židlochovicích s názvem „**Ulice, po kterých kráčíš, aneb Po kom se jmenují**“. V říjnu proběhla **výstava knih s regionální tematikou „Co nevíš o Židlochovicích?“** Četlo se z knihy Josefa Buriana Pověstí z Noslavi a okolí. Připravena je také beseda na motivy knihy Stanislav Juránka Brněnská strašidla - příběhy o nadpřirozených bytostech, tajemných jevech a magických místech na území města Brna a jeho okolí.

Kromě celostátních akcí se knihovny věnují i zajímavým projektům na místní úrovni. Z došlých zpráv z knihoven jsem vybrala ty nejzajímavější.

V **Městské knihovně Veselí na Moravě** probíhá sice rekonstrukce, ale i tak se knihovna zapojila do celorepublikových akcí a zvládla i vlastní projekty. Jeden ve spolupráci s místní ZUŠ a jejími žáky, další např. o letních prázdninách zaměřený na propojení sportu a knížek.

V **Městské knihovně Břeclav** to v letošním roce žilo např. vyhlášením čtenáře roku 2016, besedou Myšlenkové mapy pro děti – cesta k úspěchu nebo projektem zaměřeným na čtenářské dílny.

Kolegyně z **Městské knihovny Hodonín** věnovaly letošní rok celoročnímu projektu „Ztraceni v čase Petry Braunové“ (navazuje na dřívější projekty k výročí B. Němcové, Cyrila a Metoděje aj., tentokrát ovšem zaměřené na žijící autorku). P. Braunová navíc letos oslavila 50. narozeniny a v rámci nich se žáci s autorkou mohli opakovaně setkat. Soutěžilo se v literární kategorii s názvem „Milá Petro“ (dopis o knize, kterou děti přečetly) a výtvarné kategorii „Obálka“ (obálka knihy). Tématu knih P. Braunové byly věnovány i další akce, např.

program o jarních prázdninách či Noc s Andersenem. Pro rok 2018 je naplánován projekt se spisovatelkou Danielou Krolupperovou a vypravěčem Martinem Hakem na téma „Tajemno“.

V **Městské knihovně Blansko** se zapojují do Týdne poezie, kdy jsou čtenářům ve všech odděleních knihovny rozdávány ruličky s básničkami. Knihovnice se také účastní Dnu pro děti v nemocnici. Daří se jim zde provázat velké celostátní projekty do jednoho celku. Pasování prvňáčků probíhá na konci školního roku jako výstup projektu Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka. Jednotlivé třídy se krátkým vystoupením podílejí na doprovodném programu celé akce.

- Helena Hubatková Selucká (25. 10. 2017)

REGIONÁLNÍ KLUBKO ZLÍNSKÝ KRAJ

Regionální klubko KDK SKIP Zlínského kraje má své stránky na webu Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně, kde se zájemci dočtou o všem, co KDK ZK připravuje, jsou zde také zápisy a fotografie z akcí i logo: <http://www.kfbz.cz/kdk.htm>. Naše klubko čítá 40 evidovaných členek.

Jako každoročně čtyři veřejné knihovny Zlínského kraje uspořádaly **krajské kolo literární soutěže pro děti**. Do 17. ročníku přišlo více než 500 prací dětí ze škol Zlínského kraje. Letos děti psaly na volné téma a zadání se hodně lišila. Zlínské děti tvořily na téma „Jsem pánem svého času“, na Vsetínsku se mladí autoři zamýšleli nad tématy „Můj domov, moje město, můj svět“ a „Rožnove, Rožnove, mnoho roků máš“. Uherskohradištsí zavzpomínali na 760. výročí vzniku města tématem „Co se u nás vypráví“. Knihovna Kroměřížska oslavila 120. výročí svého založení tématem „S knihovnou mě baví svět“ a práce vznikly opravdu moc pěkné. Odborné poroty čtyř knihoven kraje práce hodnotily bodovým systémem v pěti kategoriích podle věku dětí. Odděleně jsou v těchto kategoriích hodnoceny próza a poezie, samostatnou kategorií tvoří komiks. Na vyhlášení výsledků se do Knihovny Kroměřížska sjeli mladí literáři celého Zlínského kraje. Nejlepší práce tradičně vyšly tiskem ve sborníčku *Kde končí svět 2016/2017*.

V rámci společného projektu SKIP ČR Knihovna 21. století „Představujeme současné autory dětských knih“ se podařilo čtyřem knihovnám Zlínského kraje připravit a uskutečnit projekt k podpoře dětského čtenářství a vyvolání zájmu dětí o pravidelné návštěvy v knihovnách. S ilustrátorkou, scenáristkou, režisérkou a autorkou večerníčků a filmu *Lichožrouti* Galinou Miklínovou, která na Moravu zavítala až z Českého Brodu, besedovalo celkem 366 dětí regionu. Naším záměrem bylo představit současnou osobnost, která má dětem co říct. A to se také povedlo. Děti ve všech čtyřech knihovnách paní ilustrátorce doslova visely na rtech a poslouchaly povídání o její cestě k animované a ilustrační tvorbě. Besedy vhodně doplňovala ukázkami z filmů a čtenými i zanimovanými básněmi Pavla Šruta. Dopolední pořady v knihovnách v Kroměříži, Vsetíně, Zlíně a Uherském Hradišti byly uspořádány za finanční pomoci Ministerstva kultury ČR, SKIP ČR a regionálního výboru SKIP Velká Morava. I tentokrát se ukázalo, že je účelné uspořádat sérii akcí v našich knihovnách. Ušetříme tak náklady a dosáhneme na program, na který bychom si sami netroufli.

Účastníme se všech **národních projektů a aktivit SKIP ČR**, na jaře jsme v Březnu-měsíci čtenářů hledali nejlepší babičku-čtenářku, nocovali v knihovnách s Andersenem, pasujeme prvňáčky, lovíme perly, přidáváme se k Noci literatury, Dnu poezie, Dnu pro rodinu, Dnům evropského dědictví, každoročně sbíráme s dětmi hlasy v anketě SUK - Čteme všichni. I naše knihovny získaly pro děti Knížku pro prvňáčka.

V Týdnu knihoven v knihovnách Zlínského kraje odstartovala další regionální kola literárních soutěží pro děti do 15 let, téma „**Já jsem tvůj člověk**“ tentokrát kopíruje národní projekt KDK SKIP ČR. Vše ukončí v příštím roce společná krajská přehlídka mladých autorů v Krajské knihovně Františka Bartoše ve Zlíně.

Jarní **seminář KDK ZK** jsme nahradili možností účasti i našich regionálních kolegyně a kolegů na přehlídce OKNA 2017, která se tentokrát konala v Uherském Hradišti. Podzimní setkání KDK ZK pořádá Knihovna Kroměřížska 23. listopadu 2017. Témata Fenoména současné literatury pro děti a mládež a LibTube: Když knihovně vládnu videa jistě ocení všichni pracovníci knihoven ve Zlínském kraji.

- *Hana Hanáčková (23. 10. 2017)*

REGIONÁLNÍ KLUBKO SEVERNÍ MORAVA

Jarní setkání klubka SKIP 10 v Městské knihovně ve Vítkově 22. února 2017. Zúčastnilo se 21 knihovnic a knihovníků z 12 knihoven.

Hlavní hostem setkání byl uznávaný dětský a dorostový psycholog **Přemysl Mikoláš**. Je certifikovaný psychoterapeut s desetiletou zkušeností u dětí a dospívajících s PAS, ADHD a dětí s psychickou deprivací. Od roku 2010 vede podpůrné skupiny pro pečující v Moravskoslezském kraji a od roku 2016 také v Libereckém kraji. Ve své soukromé praxi spolupracuje se spolkem ADAM – autistické děti a my z Havířova, Centrem terapie autismu Praha. Připravil si pro účastníky praktický workshop, kde modelovali konkrétní situace, které mohou nastat v knihovnách, ať už při knihovnických lekcích s dětmi, nebo při běžném provozu. Už v rámci úvodního seznamovacího kolečka pan Mikoláš zjišťoval očekávání účastníků a mapoval jejich zkušenosti, na které ihned reagoval praktickými radami a návody. Průběžně také povídání prokládal aktivitami, které vedly k ujasnění si hranic každého z přítomných - co je komu příjemné a co už nikoli. Tím se snažil zdůraznit, že v kontaktu s osobami s Aspergerovým syndromem jde především o vytvoření jasných pravidel vedoucích k tomu, aby byly zajištěny naše potřeby. Dalším bodem programu byl praktický workshop směřovaný na Google dokumenty a jejich praktické využití v knihovnách. Užívání sdíleného kalendáře v knihovně, propojených dokumentů na disku aj. Tento workshop vedl Jan Delong z Knihovny Třinec, který má také bohaté zkušenosti s marketingem, vedením sociálních médií pro knihovny apod.

Seminář „Ochutnávka RWCT“ a „Rozšiřující kurz RWCT pro pokročilé knihovníky“ v Třinci 6. – 8. března 2017. Zúčastnilo se 41 knihovnic a knihovníků z 19 knihoven. Po výborných zkušenostech z předchozích let klubko SKIP 10 opět uspořádalo další semináře pod vedením certifikované lektorky Kateřiny Šafránkové. První den se jednalo o tzv. „Ochutnávku programu Čtením a psaním ke kritickému myšlení“. Tohoto jednodenního semináře se zúčastnilo 25 knihovníků a knihovnic, kteří v programu ještě nezačali pracovat, popř. mají jen malé zkušenosti. Další dva dny paní Šafránková pracovala již s pokročilými účastníky, absolventy minulých ročníků.

Kurzy RWCT mohou v České republice učitelé využívat již dvacet let. Program byl původně vyvinut právě pro učitele, ale v posledních letech se do něj zapojují i knihovníci. Program se zaměřuje mimo jiné na rozvoj čtenářské gramotnosti žáků – v tom mají učitelé s knihovníky společný cíl. Tím je vytvořit u dětí pevný a kladný vztah ke knihám a pomoci jim stát se celoživotními nezávislými a kritickými čtenáři. K celoživotnímu čtenářství vede více cest a v ideálním případě je dětem nabídneme všechny. Knihovníci mají možnost působit na děti v „neškolském“ prostředí, a tím přitáhnout ke čtení i žáky, kteří mají ke škole (a všemu, co jim nabízí) rezervovaný, příp. přímo negativní postoj. Knihovník není učitel a nemá nad žáky žádnou moc – vzájemný vztah mezi knihovníkem a žákem může tudíž být mnohem rovnocennější. Knihovníci jsou zvyklí motivovat žáky k četbě či přemýšlení různými způsoby, opírají se o zkušenost s mnoha různorodými skupinami, které se na besedách střídají. Vědí, že musejí děti získat hned, protože druhý pokus mít většinou nebudou. Knihovníci také mohou využít příjemného a podnětného prostředí knihovny, kde se akce konají, a nechat děti samostatně si vybírat knihy, odkládat je, listovat jimi, příp. jim s výběrem pomoci.

V kurzech, které Kateřina Šafránková spolu s Marikou Zadembskou vedly, knihovnicům nabízely různé modelové lekce, ve kterých si mohli sami na sobě vyzkoušet všechny aktivity, postupy a metody, a viděli ucelené výukové jednotky, které míří k určitému (čtenářskému či jinému) cíli. Metody z programu RWCT vedou k aktivnímu učení – žák je během lekce vtažen do dění, není pouhým divákem či posluchačem, ale je aktérem, který si buduje vlastní porozumění tématu. Tyto principy konstruktivistické pedagogiky jsou uplatnitelné při všech příležitostech, kdy se skupina lidí něco učí, něco se dozvídá, o něčem přemýšlí. Snažily jsme se knihovnicům nabízet takové lekce a metody, které by mohli uplatnit při tzv. besedách jak s dětmi, tak s dospělými účastníky. Věnovali jsme se také vlastní četbě, reflexi vlastního čtenářství a rozšiřování čtenářských teritorií. Zpětnou vazbou z tohoto i předchozích ročníků je, že tyto metody knihovníci používají a zapracovávají do svých lekcí a pořadů pro MŠ a ZŠ, ukazují tedy pedagogům, jak je možné nad texty přemýšlet a jak pracovat s třídní skupinou. Pokud metodami kritického myšlení pracuje pedagog ve škole a knihovník v knihovně, je samotná takto vystavěná knihovnická lekce mnohem efektivnější. Vlastně pak může práce ve škole a v knihovně na sebe výborně navazovat a propojovat se. Děti už znají metody RWCT ze školy (např. pětilístek, I.N.S.E.R.T., T-graf, názorová škála) a v knihovně jim proto nezabere tolik času se metody učit, ale rovnou je aplikují. Výborně fungovat to může i naopak. V knihovně (v omezeném čase) začneme pracovat s knihou nebo jedním příběhem, který si pak ve škole mohou společně dokončit. Mohou propojit čtenářskou lekci s dílnou psaní v další hodině. Mohou se knize věnovat další hodiny literatury.

Ze zpětné vazby účastníků programu v třinecké knihovně:

Účastníci si z kurzů RWCT odnášejí řadu praktických poznatků a kurzy jako takové hodnotí velmi kladně, jak dokládají např. následující slovní hodnocení:

- „*Na semináři jsem byla poprvé loni, snažila jsem se využít naučené metody, ale poměrně dost jsem se v tom ztrácela. A letos? Letos se mi asi v hlavě rozsvítilo!*“
- „*Další seznámení s metodami RWCT, na vlastní kůži vyzkoušené, je bezkonkurenční. Oceňuji dokonalou přípravu celého náročného třídního semináře. Plně využitý čas, dokonale rozvrstveno a promyšleno. Skvěle zařazený blok o zpětné vazbě.*“
- „*Oceňuji to, že někdo je schopen před námi stát a vést nás, vtoukat nám nápady do hlavy. Přínosem jsou určitě ukázkové lekce, postřehy ostatních.*“
- „*Nový pohled na tvorbu besed, inspirace k další práci.*“
- „*Oceňuji velmi nové nápady a taky to, že byl tentokrát kladen větší důraz na sdílení naší praxe, předávání rad apod.*“
- „*Že vše probíhalo přirozeně, bez toho, že bych měla pocit, že je na mě vyvíjen nějaký tlak.*“
- „*Srozumitelnost celého školení, možnost stát se přímou součástí lekcí jako účastník. Zároveň mě potěšila univerzálnost použití daných lekcí pro různé věkové skupiny a univerzálnost daných myšlenek.*“

KnihOlympiáda - IV. ročník v Olomouci 22. září 2017. Zúčastnilo se 60 dětí + 35 knihovnic z 12 knihoven. Ani nepřítel počasí ve středu 20. září neodradila nadšené fanoušky knih o Harrym Potterovi z Olomouckého a Moravskoslezského kraje od toho, aby se sjeli do Olomouce na IV. KnihOlympiádu, kterou pořádal Klub dětských knihoven SKIP 10. Původní plán počítal s využitím prostoru olomoucké Botanické zahrady a rozária, ale nakonec nás déšť zahnal do budovy Knihovny města Olomouce. Dvanáct soutěžních týmů se po slavnostním zahájení rozběhlo plnit disciplíny KnihOlympiády. Letos jsme se na podnět knihovny v Klimkovicích, loňské vítězky a držitelky putovního poháru, rozhodli věnovat celou akci 20. výročí vydání první knihy o Harrym Potterovi. Tato skutečnost se odrážela i v oblečení dětí a knihovnic, a tak po dvou patrech „olomouckých Bradavic“ poletovaly děti v černých hábitech s klobouky na hlavách a ani knihovníci s hůlkami a kolejními šálami nezapřeli čarodějnický původ. Potěšilo nás, že letošní partner akce přestěhoval svoje soutěžní stanoviště z botanické zahrady k nám. Děti tak mohly poznávat například jedlé rostliny

v přírodě. Každého jistě nadchnul i balíček semínek k vypěstování. Knihovnické úkoly byly často zapeklité. Kouzelnické šachy bravurně zvládli šachisté z Krnova, trénink famfrpálových hodů dal zabrat nejen domácím olomouckým. U cesty paměti excelovali všichni, což svědčí o tom, že to v knihovnách často trénujeme a máme viditelné výsledky. Zašifrované zaklínadlo z kouzelnické knihy rozluštily děti z Paskova, Ostravy, Havířova či Frenštátu pod Radhoštěm. U přenášení ingrediencí do lektvarů excelovalo šumperské družstvo. Kreslení draka poslepu bylo obtížné nejen pro koleji Literaspár z Českého Těšína, ale i pro konkurenci Postřelvíř z Postřelmov. Obyvatele kouzelného světa pochytili skvěle malí čtenáři z Horky nad Moravou i z Třince. Konečné hodnocení nebylo vůbec lehké. Putovní pohár z letošního setkání nakonec dostali účastníci z Místní knihovny Paskov, kteří si s sebou přivezli kromě závodníků i početný doprovodný tým. Těsné druhé místo patří Městské knihovně Klimkovic a třetí byla Městská knihovna Krnov. Královsky a čarodějnický se ovšem bavilo všech devadesát malých i velkých lidí, kteří si stále umějí hrát.

Fotky a zprávy z médií:

https://bruntalsky.denik.cz/zpravy_region/krnovsti-ctenari-na-kniholympiade-20170926.html

https://www.facebook.com/pg/knihovnapostrelmov/photos/?tab=album&album_id=1689459324407350

https://www.facebook.com/pg/knihkrnov/photos/?tab=album&album_id=1786428091385216

Podzimní setkání klubka proběhne 29. – 30. listopadu 2017 v pobočce Vítkovice Knihovny města Ostravy. Na programu bude workshop „Storytelling s knihou v ruce“ pod vedením lektorek Barbory Schneiderové a Markéty Holé, které se zaměří na praktické využití metody v knihovnách.

- Marika Zadembská (26. 10. 2017)

REGIONÁLNÍ KLUBKO KARLOVY VARY

Členská základna. K 22. 10. 2017 mělo karlovarské klubko celkem 22 členů, z toho bylo 11 z oblasti Sokolova (Loket, Sokolov, Chodov, Nové Sedlo, Královské Poříčí, Kraslice, Habartov, Lomnice, Kynšperk, Horní Slavkov, Březová), 3 z oblasti Cheb (Cheb, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně) a 8 z oblasti Karlových Varů (Nová Role, Ostrov, Nejdek, Božičany, Jáchymov, Karlovy Vary - krajská knihovna, Karlovy Vary - městská knihovna, Hroznětín). Členská základna byla v roce 2017 rozšířena o 1 nového člena - Městskou knihovnu Hroznětín.

Jednotliví členové KDK KV se pravidelně zapojují do všech celostátních projektů vyhlášených SKIP – Klubem dětských knihoven, mezi nejvíce zastoupené patří tradiční Noc s Andersenem, Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka, Den pro dětskou knihu, Kamarádka knihovna, Kde končí svět. Zapojujeme se také do ankety SUK.

Jednotlivé projekty a další informace o činnosti klubka prezentujeme na svých webových stránkách www.klubkokv.cz a na Facebookové stránce „Klub dětských knihoven Karlovarského kraje“.

Členové KDK KV se v roce 2017 sešli celkem 4x na pracovních schůzkách, kde kromě celostátních projektů plánovali a připravovali akce v rámci regionu.

Vzdělávání. V listopadu 2016 se podařilo úspěšně realizovat 2. ročník semináře pro dětské knihovníky s názvem *Knihovníci sobě*. Seminář byl zaměřen na krátkodobé i dlouhodobé projekty v oddělení pro děti. V dopoledním čase byly představeny zajímavé projekty, které byly realizovány jak v knihovnách Karlovarského kraje (jednotlivé příspěvky knihoven Loket, Královské Poříčí, Ostrov, MK Karlovy Vary, Krajská knihovna Karlovy Vary), tak i v knihovnách našich hostů - Městské knihovně Dobříš (Tomáš Pipota) a Městské knihovně Litvínov (Vladimír Kraft). Prezentovány byly také ústřední projekty Klubka Karlovarského kraje. Pro mnohé účastníky byla tato část velmi inspirativní. V odpolední části

měli účastníci možnost diskutovat podrobněji k jednotlivým projektům formou kulatých stolů. Zájemci o detailnější informace mohli komunikovat přímo s organizátory jednotlivých projektů, zjistit podrobnosti, finance, metodiku atd. Tato forma semináře se ukázala jako velmi přínosná, neboť kromě „zaběhlých“ a úspěšných projektů zde vznikly i nové nápady a podněty a vytvořily se podmínky pro novou či užší spolupráci mezi jednotlivými knihovnami. Další ročník semináře bude věnován tématu Spolupráce a uskuteční se 16. ledna 2018 v Krajské knihovně Karlovy Vary.

Regionální projekty KDK KV. Kromě již zmíněných celostátních projektů se členové KDK KV zapojují i do regionálních projektů. V roce 2017 se konal 11. ročník tradičních Her bez hranic, dále jsme realizovali 3. ročník úspěšného projektu „Nekoktám, čtu!“ a zakončili regionální verzi projektu „Kde končí svět – Jak je to s králem?“. Více o jednotlivých projektech níže v textu.

Hry bez hranic aneb knihovnice dětem. Tento projekt je v rámci regionálního působení klubka naším nejvýraznějším projektem. Koná se od roku 2007 za finanční podpory Ministerstva kultury a SKIP. Cílem projektu je podpořit čtenářství, rozšířit znalosti dětí o našem regionu a propagovat práci dětských oddělení veřejných knihoven v Karlovarském kraji. Podstatné je pro nás také setkávání dětí z různých knihoven v kraji a jejich vzájemná komunikace nejen o literatuře. Této akce se účastní průměrně 15 členů KDK KV. 20. května 2017 se uskutečnil 11. ročník HbH v Nejdku, téma bylo „Setkání národů“. Hlavní organizace se ujala Městská knihovna Nejde. Setkání se účastnilo více než 100 dětí a knihovnic z 15 knihoven Karlovarského kraje. Pro čtyřčlenná soutěžní družstva byl připraven okruh 10 stanovišť. Děti soutěžily v rozličných disciplínách - výtvarných, vědomostních i sportovních. Byl připraven i doprovodný program – interaktivní hudební workshop Cesta rytmu. Děti měly možnost slyšet africké rytmy a samy si zatančit a vyzkoušet hru na tradiční nástroje tohoto světadílu. Na předních příčkách se umístily knihovny: Nová Role, Nejde a Horní Slavkov. Všechna soutěžní družstva si odnesla bohaté odměny, které byly zakoupeny díky grantu od MK ČR, SKIP ČR a štědrým sponzorským darům regionálních firem.

Nekoktám, čtu! Soutěž dětských čtenářů knihoven „Nekoktám, čtu!“ je úspěšným projektem Klubu dětských knihoven Karlovarského kraje. V únoru 2017 proběhl 3. ročník opět ve dvou kolech – místních (v jednotlivých přihlášených knihovnách) a dále v krajském kole. Smysl a cíle projektu lze vymezit do dvou oblastí - veřejné knihovny a dětské čtenářství. Z hlediska knihoven je hlavním cílem projektu propagace činnosti knihoven, podpora aktivní spolupráce knihoven Karlovarského kraje, zvláště v oblasti inovace aktivit dětských oddělení veřejných knihoven a v neposlední řadě také posílení spolupráce se základními školami v regionech Karlovarského kraje. Z hlediska dětského čtenářství je projekt zaměřen na rozvoj a podporu čtení, propagaci čtení na veřejnosti a představení zajímavých nových titulů dětské literatury dětským čtenářům. V roce 2017 bylo zapojeno 15 knihoven Karlovarského kraje, kde v průběhu měsíců ledna a února proběhla místní kola soutěže. Soutěž byla vyhlášena pro žáky 4. – 5. tříd základních škol. Vítěz místního kola v jednotlivých knihovnách v každé z kategorií postoupil do krajského kola. V Krajské knihovně Karlovy Vary se tak 3. března 2017 utkali nejlepší čtenáři z patnácti měst našeho kraje. Úkolem každého soutěžícího bylo přečíst před porotou a diváky vybraný text z knihy. Čtyřčlenná porota následně výkon soutěžícího ohodnotila podle předem stanovených kritérií, mezi základní patřila plynulost projevu, správná výslovnost, intonace, hlasitost. Důležitým prvkem hodnocení bylo také porozumění textu. Po přečtení ukázky proto soutěžící odpovídal na 2 otázky, které mu porota položila. Pro oceněné děti byly připraveny knižní odměny, které byly zakoupeny díky finančnímu příspěvku MK ČR a Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP) ČR. Všichni účastníci soutěže získali jako upomínku placku s logem soutěže. Protože projekt

sklidil velmi pozitivní ohlas u partnerských základních škol, široké veřejnosti i zapojených knihoven, v roce 2018 je plánován 4. ročník.

Kde končí svět 2017-2018 – Já jsem tvůj člověk. V našem regionu byl projekt vyhlášen v říjnu 2017. Členové KDK se dohodli, že bude v regionální mutaci projektu vyhlášena jako soutěžní část s postupem (pasování rytířů Krásného slova v Praze) pouze literární kategorie, a to pro věkovou skupinu dětí z 2. - 9. tříd ZŠ a víceletých gymnázií (prima-kvarta). Z této soutěže vzejde jeden vítěz, který bude nominován do Prahy. V našem kraji byla vyhlášena i soutěžní výtvarná kategorie, kde postup končí regionálním kolem. Některé ze zúčastněných knihoven budou tvořit společnou práci na téma „Zvíře ve službách člověka“, nebo na téma „Zvířata v náboženství a mytologii“. Tato část bude pouze přehlídková. Do projektu je letos zapojeno celkem 14 knihoven našeho regionu.

– Klára Rozsypalová (20. 10. 2017)

REGIONÁLNÍ KLUBKO LIBERECKO

Informace o činnosti klubka Liberecka byla pro odlišnou strukturu a velký datový formát (6,99 MB) zařazena až na úplný závěr. Zpráva má 16 normostran, většinu vyplňuje obrazový materiál – krásné barevné fotografie dětí, plakáty z akcí apod. V plné kráse je dostupná v souboru zpráv všech klubek na <http://www.kdk.munovapaka.cz/> v sekci *Výroční zpráva* → *Zprávy z dlouhodobých projektů a klubek za rok 2017 ke stažení zde*. Klubko má nyní 25 členů. Jeho knihovny se zapojily do celostátních projektů Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka, anketa SUK, Březen – měsíc čtenářů, Lovci perel, Noc s Andersenem, Kde končí svět, Kamarádka knihovna, Týden knihoven, Den pro dětskou knihu apod., rovněž se zúčastnily přehlídky OKNA, Valné hromady KDK SIP ČR v Ostrově aj. Klubko též vyhlásilo 14. ročník přehlídky vypravěčů Čteme všichni, vypráví jen někdo, zorganizovalo Rok spisovatelky Petry Braunové k 50. výročí jejího narození, dále např. projekt ekologické výchovy Příroda na Zemi – Planeta Země, Slavnost abecedy a čtení apod.

– dle Evy Kordové

Z podkladů garantů jednotlivých projektů a předsedkyň regionálních klubek zpracovala Helena Šlesingerová, předsedkyně KDK SKIP ČR (16. 2. 2018)